

KAKO SMO POSLOVALI V LETU 1976 V PRIMERJAVI Z LETOM 1975

V priloženih tabelah (na straneh 2 in 3) si bomo ogledali nekatere osnovne podatke o doseženem celotnem dohodku, porabljenih sredstvih in dohodku v letu 1975 in letu 1976 in indekse porasta oziroma zmanjšanja istih. Pri tem pregledu bomo zanemarili prikazovanje vpliva novega obračunskega sistema na poslovni rezultat v letu 1976 v tem smislu, da bi si ogledali, kakšen bi bil poslovni rezultat, če bi veljal v letu 1976 stari obračunski sistem iz leta 1975, ko smo ugotavljali celotni dohodek in dohodek na osnovi fakturirane realizacije. Primerjali bomo torej podatke dveh let z različnimi obračunskimi sistemi glede ugotavljanja celotnega dohodka in dohodka. Kaj pomeni novi obračunski sistem po plačani oziroma plačljivi realizaciji, ki je bil uveljavljen s 1. 1. 1976, ne bomo obravnavali, saj je bilo o njem že dovolj pisanega tako v dnevnem časopisju kakor tudi v našem Glasniku.

Iz podatkov je razvidno, da je celotni dohodek leta 1976 za IMP kot celoto za 12,2 % višji od leta 1975 in da so pri tem dosegli nadpovprečen porast TOZD OV, Ljubljana z 20,4 %; Klima, Ljubljana 14,4 %; PMI, Maribor 13,4 %; EM, Ljubljana 12,9 %; EKO, Ptuj 27,2 %; Dvigalo, Ljubljana 49,8 %; TRAA, Ljubljana 20 %; TIO, Idrija 22,2 %; ZIP, Ljubljana 20,7 % in DST, Ljubljana 23,1 %. Manjši celotni dohodek v letu 1976, kot je bil dosežen v letu 1975, izkazujejo naslednje TOZD: PM, Koper za 10,1 %; Blisk, Murska Sobota za 16,6 % in LSL, Ivančna gorica za 3,7 %.

Porabljena sredstva, v katerih so zajeti vsi materialni stroški z amortizacijo in ki se glede na predpise nanašajo na ugotovljeni celotni dohodek so v letu 1976 porastli za 8,1 % v primerjavi z letom 1975. Porast je manjši kot znaša zvišanje celotnega dohodka in to kljub spremenjenemu obračunskemu sistemu. Ta ugotovitev velja seveda za IMP kot celoto. Večje povečanje porabljenih sredstev kot znaša porast celotnega dohodka je bilo ustvarjeno pri naslednjih TOZD: IMP Maribor s povečanjem celotnega dohodka z 13,4 % in porabljenih sredstev 19,7 %; EKO, Ptuj s povečanjem celotnega dohodka za 27,2 % in porabljenih sredstev 35,5 %; Dvigalo s poveča-

njem celotnega dohodka 49,8 % in porabljenih sredstev 58,2 %; PB, Ljubljana s povečanjem celotnega dohodka za 10,6 % in porabljenih sredstev za 34,6 % in DS s povečanjem celotnega dohodka za 23,1 % in porabljenih sredstev 25,4 %. Od TOZD, ki v letu 1976 niso dosegle nivoja celotnega dohodka leta 1975 in je torej nižji, vendar izkazuje indeks porabljenih sredstev manjše znižanje je zabeležen pri TOZD PM, Koper in sicer znaša zmanjšanje celotnega dohodka 10,10 %, zmanjšanje porabljenih sredstev pa 7,4 %.

Dohodek, ki ga je dosegla naša delovna organizacija kot celota v letu 1976 je za 19 % višji kot v letu 1975. Nadpovprečen porast dohodka so dosegle sledeče TOZD: OV, Ljubljana 26,3 %; EM, Ljubljana 36,3 %; Dvigalo, Ljubljana 39,9 %; TEN, Ljubljana 32,5 %; TIO, Idrija 39,8 %; SKIP, Ljubljana 22,1 % in ZIP, Ljubljana 82,3 %. Dosežen dohodek leta 1976 pa je bil v primerjavi z letom 1975 nižji pri naslednjih TOZD: PM, Koper za 14,9 % in Blisk, Murska Sobota za 4,9 %.

Če si sedaj ogledamo, kako smo razporedili doseženi dohodek leta 1976 ob primerjavi z letom 1975 potem vidimo, da je največji del dohodka razporejen v korist osebnih dohodkov, pri čemer je beležen v letu 1976 porast za 21,6 % v primerjavi z letom 1975, kar pomeni za 2,6 % večji porast kot je bil dosežen pri dohodku. Večje razporeditve v korist osebnih dohodkov kot pa znaša povečanje dohodka ugotavljamo pri TOZD Klima, Ljubljana; PMI, Maribor; PM, Koper; Blisk, Murska Sobota; EKO, Ptuj; LSL, Ivančna gorica; PB, Ljubljana in DST, Ljubljana.

Razporeditev dohodka v korist osebnih prejemkov v letu 1976 je po priloženem prikazu za 99,4 % večja kot je znašala v letu 1975 in to za IMP kot celoto. Vzrok tako velikega povečanja pa ni iskati v celoti v povečanih osebnih prejemkih ampak v spremenjenem sistemu izkazovanja regresov za prehrano. Medtem ko smo regrese za

prehrano v letu 1975 izkazovali med materialnimi stroški, torej med porabljenimi sredstvi, smo jih glede na spremenjene predpise v letu 1976 krili iz ustvarjenega dohodka.

Naslednjo precejšnjo postavko v razporeditvi dohodka predstavljajo zakonske obveznosti, katerih višina je v precejšnji meri odvisna od osnove za davek na dohodek TOZD. Porast zakonskih obveznosti znaša 43 % v primerjavi z letom 1975 in je nadpovprečen pri TOZD: OV, Ljubljana 58,6 %; Klima, Ljubljana 46,9 %; EM, Ljubljana 77,7 %; Dvigalo, Ljubljana 83 %; TEN, Ljubljana 67,1 %; TIO, Idrija 80,5 % in ZIP, Ljubljana 157,3 %.

Velik porast v razporeditvi dohodka predstavljajo pogodbene obveznosti, saj so nam v IMP kot

Nadaljevanje na 2. strani

Počitniški dom v Fiesi bo za 1. maj odprt

TOZD Družbeni standard obvešča vse, ki bi radi preživeli prvomajske praznike na morju, da bo naš počitniški dom v Fiesi odprt od 27. 4. do vključno 3. maja 1977. Letovanje začnete v petek z večerjo in končate v torek s kosilom (štirje polni penzion). Cena penziona: za odrasle 100 din, za otroke do 10 let 70 din, otroci do 1 leta letujejo brezplačno.

Prijavo sprejema TOZD Družbeni standard do vključno 20. aprila 1977 (tel. 345-061, int. 267).

NE POZABITE! NE POZABITE! NE POZABITE!
PRILOŽENA JE PRIJAVNICA ZA LETOVANJE

KAKO SMO POSLOVALI

Nadaljevanje s 1. strani

celoti porastle za 67,6%. Med pogodbenimi obveznostmi so najvidnejše obresti na kredite za poslovne namene in zavarovalne premije. Nadporečen porast pogodbenih obveznosti izkazuje TOZD: OV, Ljubljana 72,3%; TEN, Ljubljana 122,8%; TRAA, Ljubljana 183,3%; LSL, Ivančna gorica 217,8%; in ZIP, Ljubljana 154,1%, pri čemer pri ZIP te pogodbene obveznosti v strukturi dohodka ne pomenijo mnogo.

Razporeditev dohodka v rezervni sklad podjetja, za posojila nezadostno razvitim republikam in pokrajini Kosovo ter za republiške in občinske skupne rezerve je zakonska obveznost in tako nam je porastla obvezna razporeditev v rezervni sklad za 25% ter za posojila za nezadostno razvite republike za 36,20%. Nadporečno povečanje razporeditve v korist posojil za nezadostno razvite republike in pokrajino Kosovo beležijo TOZD: OV, Ljubljana 36,5%; EM, Ljubljana 43,4%; Blisk, Murska Sobota 226,1%; EKO, Ptuj 54%; Dvigalo, Ljubljana 41,1%; TEN, Ljubljana 49,5%; LSL, Ivančna gorica 54,1%; TIO, Idrija 147,5% in ZIP, Ljubljana 158,8%.

Razporeditev dohodka v letu 1976 v korist sklada skupne porabe je približno na istem nivoju kot je bila v letu 1975, zlasti če upoštevamo, da so bile razporeditve v korist sklada skupne porabe za leto 1975 po dokončnem sprejetju zaključnih računov zmanjšane v korist poslovnega sklada. Nadporečno so povečale razporeditev v korist sklada skupne porabe sledeče TOZD: Klima,

Ljubljana; EKO, Ptuj; Dvigalo, Ljubljana in TEN, Ljubljana.

In kaj smo namenili v korist poslovnega sklada za ostale namene kot osnovo za razširitev materialne baze gospodarjenja? Za IMP kot celoto beležimo za 2% manjšo razporeditev v korist poslovnega sklada v letu 1976 v primerjavi z letom 1975. V korist poslovnega sklada za ostale namene v letu 1976 so razporedile več kot v letu 1975 naslednje TOZD: OV, Ljubljana 31%; Klima, Ljubljana 4,4%; EM, Ljubljana 15,5%; TEN, Ljubljana 77,4%; TIO, Idrija 143,6%; SKIP, Ljubljana 79,7% in ZIP, Ljubljana 125,3%.

Toda vprašajmo se, ali lahko v celoti razpolagamo z delom dohodka, ki smo ga razporedili v poslovni sklad za ostale namene. Odgovor je negativen. Ta del dohodka je namreč delno angažiran z naložbami sredstev v gospodarsko infrastrukturo kot so železnice, ceste, luka Koper, elektrogospodarstvo in PTT promet. Tako moramo za IMP kot celoto zmanjšati razporeditev v poslovni sklad za ostale namene za 35.697.000 din. Naložba sredstev v gospodarsko infrastrukturo na osnovi samoupravnih sporazumov oziroma zakona je od TOZD do TOZD različna in je odvisna od osnove za davek na dohodek TOZD.

V letu 1976 obračunana amortizacija je samo za 19,5% višja, kot je bila v letu 1975 ob 42,1% povečanju poprečne uporabe osnovnih sredstev. Pri tem indeksu seveda ne smemo prezreti dejstva, da so bila osnovna sredstva konec leta 1975 revalorizirana in katerih učinki se odražajo na

porast poprečne uporabe osnovnih sredstev v letu 1976.

Povečanje celotnega dohodka za 12,2% in dohodka za 19% smo dosegli ob 3,9% povečanju delovne sile ter ob 42,1% povečanju poprečnih uporabljenih osnovnih sredstev in 37% povečanju poprečne uporabe obratnih sredstev. Vsekakor zanimiv pa je podatek, da so nam plasmaji poslovnih sredstev narastli za 79,7% in dosegajo skoraj nivo poprečno uporabljenih osnovnih sredstev. Res je sicer, da so v teh plasmajih upoštevane tudi finančne naložbe oziroma plasmaji med TOZD zlasti iz naslova bivšega centralnega sklada, vendar največji del teh naložb predstavljajo razne finančne naložbe po samoupravnih sporazumih oziroma zakonih (nezadostno razvite republike, ceste, železnice, elektrogospodarstvo, Luka Koper itd.).

Podatki o razporeditvi dohodka za poslovni sklad za ostale namene po odbitku naložb sredstev v gospodarsko infrastrukturo in upoštevajoč obračunano amortizacijo nam nakazujejo zmanjšanje reproduktivne sposobnosti naše delovne organizacije, kar ima lahko, če bo to stanje trajno prisotno, usoden pomen za naš nadaljnji razvoj. Vsekakor pa bo potrebno proučiti možnosti nadaljnega razvoja posameznih TOZD glede na sedanjo strukturo finančnih sredstev (odnos lastnih in tujih virov) v odnosu na njihovo akumulativno sposobnost.

ALOJZ KOSI, mag. oec.

	OV, Ljubljana			Klima, Ljubljana			PMI, Maribor			PM, Koper			EM, Ljubljana		
	I.-XII.75	I.-XII.76	Indeks	I.-XII.75	I.-XII.76	Indeks	I.-XII.75	I.-XII.76	Indeks	I.-XII.75	I.-XII.76	Indeks	I.-XII.75	I.-XII.76	Indeks
1. Celotni dohodek	211.721	254.915	120,4	167.190	191.341	114,4	173.415	196.697	113,4	146.284	131.524	89,9	297.687	336.033	112,9
2. Porabljeni sred.	136.514	159.909	117,1	82.522	93.765	113,6	106.931	128.040	119,7	93.815	86.890	92,6	200.909	204.167	101,6
3. Dohodek	75.207	95.006	126,3	84.668	97.576	115,2	66.484	68.657	103,3	52.469	44.634	85,1	96.778	131.866	136,3
4. Pog.obveznosti	611	1.053	172,3	632	744	117,7	825	1.326	160,7	498	1.392	279,5	952	1.264	132,8
5. Zak.obveznosti	9.647	15.301	158,6	12.186	17.903	146,9	9.279	11.515	124,1	6.248	6.420	102,8	12.387	22.007	177,7
6. Za potrebe družb. služb	3.496	1.885	53,9	5.782	2.519	43,6	2.710	516	19,-	2.087	597	28,6	4.544	2.826	62,2
7. Osebn. doh.	39.254	48.948	124,7	25.902	32.577	125,8	31.688	39.177	123,6	26.267	28.930	110,1	49.955	63.659	127,4
8. Osebn. prej.	2.278	3.734	163,9	1.261	2.230	176,8	2.083	3.242	155,6	843	1.768	209,7	3.701	6.629	179,1
9. Skupna poraba	3.709	2.866	77,3	2.557	3.141	122,8	4.287	2.957	69,-	3.838	2.032	52,9	5.515	5.806	105,3
10. Rezervni sklad	1.504	1.900	126,3	1.693	1.952	115,3	1.330	1.373	103,2	1.049	893	85,1	1.936	2.637	136,2
11. Posojilo nez. razvitim	2.241	3.059	136,5	3.228	3.764	116,6	2.171	2.517	115,9	894	1.060	118,6	2.805	4.022	143,4
12. Skupne rezerve	1.045	1.289	123,3	2.044	2.080	101,8	995	670	67,3	826	276	33,4	1.323	1.774	134,1
13. Posl. ar. - ostali nameni	11.423	14.969	131,-	29.384	30.667	104,4	11.116	5.364	48,3	9.918	1.264	12,7	13.659	21.242	115,5
14. Amortizacija	3.740	5.563	148,7	3.471	6.169	177,7	2.736	5.409	197,7	1.401	1.536	109,7	5.067	6.897	136,1
15. Popr.število delavcev	522	549	105,2	350	381	108,9	434	450	103,7	368	368	100,-	634	640	100,9
16. Popr.uporaba os.sredstev	13.006	24.055	185,-	20.949	19.428	92,7	33.828	54.854	162,2	5.719	9.557	167,1	38.424	38.856	101,1
17. Popr.uporaba obr.sredstev	54.982	89.587	162,9	56.282	98.910	175,7	41.329	49.103	118,8	41.422	51.244	123,7	77.736	116.100	149,4
18. Popr.plas. posl.sredstev	22.305	40.307	180,7	28.228	62.410	221,1	21.302	30.417	142,8	5.985	7.938	132,6	27.858	45.996	165,1

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP – Industrijskega montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 5.586 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Rudi Bukovec, Anton Križan (glavni urednik), Anton Štrus (odgovorni urednik), ing. Vinko Kuder, ing. Janez Trost, ing. Vanc Učakar, Jože Weis. Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS, št. 421-1/72 z dne 26. septembra 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

	LSL, Ivančna gorica			TIO, Idrija			SKIP, Ljubljana			PB, Ljubljana			ZIP, Ljubljana		
	I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks		
	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
1. Celotni dohodek	115.648	111.376	96,3	57.160	69.832	122,2	64.642	71.805	111,1	25.855	28.601	110,6	30.363	36.638	120,7
2. Porabljena sred.	75.025	69.577	92,7	32.377	35.185	108,7	49.546	53.368	107,7	5.948	8.005	134,6	23.572	24.258	102,9
3. Dohodek	40.623	41.799	102,9	24.783	34.647	139,8	15.096	18.437	122,1	19.907	20.596	103,5	6.791	12.380	182,3
4. Pog.obveznosti	1.364	4.334	317,8	1.538	1.245	80,9	1.149	1.889	164,4	58	94	162,1	85	216	254,1
5. Zak.obveznosti	6.199	6.345	102,4	3.046	5.497	180,5	1.816	2.174	119,7	2.575	3.041	118,1	824	1.873	257,3
6. Za potrebe družb.služb	1.834	923	50,3	1.289	775	60,1	463	89	19,2	877	316	36,-	318	276,	86,8
7. Osební dohodki	21.191	23.282	109,9	14.440	18.449	127,8	9.424	10.871	115,4	12.102	14.184	117,2	3.470	5.864	169,-
8. Osební prej.	220	658	299,1	389	929	238,8	296	768	259,5	87	433	497,7	25	93	372,-
9. Skupna poraba	1.583	1.338	84,5	1.206	1.359	112,7	990	737	74,4	1.377	624	45,3	419	410	97,9
10. Rezervni sklad	812	836	103,-	496	693	139,7	302	369	122,2	398	412	103,5	136	248	182,4
11. Posojilo nez. razvitim	553	852	154,1	263	651	247,5	500	676	135,2	415	522	125,8	153	396	258,8
12. Skupne rezerve	491	313	63,7	204	388	190,2	100	99	99,-	220	126	57,3	109	181	166,2
13. Posl.sr.-ostali nameni	6.375	2.918	45,8	1.913	4.661	243,6	57	766	1343,9	1.797	843	46,9	1.253	2.823	225,3
14. Amortizacija	10.947	8.611	78,7	3.014	8.364	111,6	1.624	1.875	115,5	429	704	164,1	174	197	113,2
15. Popr.število delavcev	280	318	113,6	208	211	101,4	139	146	105,-	99	105	106,1	40	36	90,-
16. Popr.uporaba os.sredstev	36.518	57.420	157,2	12.815	17.440	136,1	5.698	5.939	104,2	3.220	5.007	155,5	169	831	491,7
17. Popr.uporaba obr.sredstev	10.773	22.274	206,8	20.943	28.955	138,3	30.927	30.545	98,8	8.266	11.508	139,2	6.966	10.676	153,3
18. Popr.plas.poslov.sredstev	6.232	11.660	187,1	3.070	4.275	139,3	6.972	20.318	291,4	4.149	7.843	189,-	123	876	712,2

	Blisk, Murska Sobota			Elektrokovinar, Ptuj			Dvigalo, Ljubljana			TEN, Ljubljana			TRIA, Ljubljana		
	I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks		
	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1. Celotni dohodek	62.205	51.883	83,4	51.064	64.954	127,2	32.557	48.771	149,8	140.959	155.914	110,6	153.833	184.571	120,-
2. Porabljena sred.	40.856	31.573	77,3	32.097	43.489	135,5	17.623	27.883	158,2	90.060	88.491	98,3	111.093	133.432	120,1
3. Dohodek	21.349	20.310	95,1	18.967	21.465	113,2	14.934	20.888	139,9	50.899	67.423	132,5	42.740	51.139	119,7
4. Pog.obveznosti	402	579	144,-	1.107	1.006	90,9	822	412	50,1	892	1.987	222,8	854	2.419	283,3
5. Zak.obveznosti	2.211	2.360	106,7	1.859	2.086	112,2	1.588	2.906	183,-	5.772	9.643	167,1	5.367	6.638	123,7
6. Za potrebe družb.služb	-	81	-	7	149	2128,6	-	344	-	1.696	813	47,9	1.261	519	41,2
7. Osební doh.	12.337	14.671	118,9	11.905	14.066	118,2	9.620	12.629	131,3	32.088	37.699	117,5	28.693	33.409	116,4
8. Osební prej.	620	1.641	264,7	1.206	1.803	149,5	377	844	223,9	998	2.646	265,1	737	2.175	295,1
9. Skupna poraba	1.329	26	2,-	500	1.000	200,-	300	1.284	428,-	2.346	2.935	125,1	1.178	1.300	110,4
10. Rezervni sklad	-	406	-	58	429	739,7	299	418	139,8	1.018	1.348	132,4	855	1.023	119,6
11. Posojilo nez. razvitim	161	525	326,1	322	496	154,-	409	577	141,1	1.103	1.649	149,5	923	1.214	131,5
12. Skupne rezerve	289	22	7,6	170	150	88,2	126	188	149,2	495	732	147,9	219	285	130,1
13. Posl.sr.-ostali nameni	4.000	-	-	1.834	281	15,3	1.392	1.287	92,5	4.492	7.971	177,4	2.653	2.157	81,3
14. Amortizacija	849	1.316	155,-	376	615	163,6	396	1.688	426,3	1.800	3.499	194,4	7.411	6.069	81,9
15. Popr.število delavcev	226	222	98,2	175	195	111,4	143	139	97,2	445	449	100,9	413	434	105,1
16. Popr.uporaba os.sredstev	1.990	3.726	187,2	2.599	5.276	203,-	5.465	7.851	143,7	9.024	19.516	216,3	11.396	17.594	154,4
17. Popr.uporaba obr.sredstev	24.420	20.684	84,7	21.230	22.615	106,5	20.572	19.823	96,4	57.954	72.719	125,5	54.935	75.298	137,1
18. Popr.plas.posl.sredstev	918	1.919	209,-	1.547	2.615	169,-	1.378	4.546	329,9	14.330	28.749	200,6	13.698	14.111	103,-

	DS, LJUBLJANA			DSSS, Ljubljana			IMP, Skupaj		
	I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks			I.-XII.75 I.-XII.76 Indeks		
	49	50	51	52	53	54	55	56	57
1. Celotni dohodek	14.249	17.542	123,1	27.975	33.240	118,8	1.770.362	1.985.639	112,2
2. Porabljena sred.	9.798	12.287	125,4	9.203	8.671	94,2	1.117.886	1.208.990	108,1
3. Dohodek	4.451	5.255	118,1	18.772	24.569	130,9	652.476	776.649	119,0
4. Pog.obveznosti	100	156	156,-	313	335	107,-	12.202	20.453	167,6
5. Zak.obveznosti	543	715	131,7	1.260	1.979	157,1	82.808	118.402	143,-
6. Za potrebe družb.služb	114	1	0,9	-	-	-	26.478	12.630	47,7
7. Osební dohodki	3.288	4.194	127,6	15.773	20.124	127,6	347.762	422.733	121,6
8. Osební prej.	28	162	578,6	175	803	458,9	15.326	30.559	199,4
9. Skupna poraba	170	-	-	1.251	1.328	106,2	31.904	29.142	91,3
10. Rezervni sklad	89	25	28,1	-	-	-	11.974	14.962	125,-
11. Posojilonez. razvitim	-	-	-	-	-	-	16.141	21.979	136,2
12. Skupne rezerve	19	1	-	-	-	-	8.675	8.574	98,8
13. Posl.sr.-ostali nameni	101	-	-	-	-	-	99.207	97.214	98,-
14. Amortizacija	696	965	138,6	2.949	1.800	61,-	47.081	56.279	119,5
15. Popr.število delavcev	51	51	100,-	185	203	109,7	4.712	4.897	103,9
16. Popr.uporaba os.sredstev	13.992	29.190	208,6	21.055	18.608	88,4	235.866	335.146	142,1
17. Popr.uporaba obr.sredstev	1.852	2.596	140,2	1.857	6.725	362,1	532.447	729.362	137,-
18. Popr.plas.poslov.sredstev	93	269	289,2	-	-	-	158.189	284.249	-

Članstvo v počitniški zvezi

Vsi mladinci IMP, ki so zainteresirani za cenejše počitnice, se lahko včlanijo v mladinsko počitniško zvezo Slovenije. Članstvo v tej organizaciji pomeni hkrati 60 % popust v vseh mladinskih turističnih centrih. Informacije dobite pri tovarišu Francu Frasu, Vojkova 58, tel. 346-589 TOZD Elektromontaža.

Za športnike TOZD Elektromontaža

Tudi v letošnjem programu imamo zarisano športno dejavnost kot pomemben faktor zblíževanja naše mladine. Športno komisijo bo vodil tov. Igor Zajc. Vsi, ki so zainteresirani za šport in rekreacijo se lahko javijo tov. Igorju Zajcu po telefonu št. 346-683 ali na Vojkovi 58, projektivni biro.

FRANC FRAS

INOVACIJE IN INOVATORJI PRI NAS

Glavni direktor IMP tov. Stanko Krumpak je v intervjuju, ki je bil objavljen v prvi letošnji številki IMP Glasnika, še posebej poudaril, da naj bi v Glasniku našla svoje mesto vsaka inovacija, vsak koristen predlog. Zakaj, najbrž ni treba posebej razlagati.

Toda, če podrobneje pogledamo, kakšen je položaj na področju novatorske dejavnosti, lahko rečemo, da ne preveč rožnat. Nihče ne bo trdil, da je potencial 6000 delavcev dokončno izkoriščen z nekaj izboljšavami letno, pa še te se največkrat pojavljajo v istih TOZD. Razmere na področju novatorstva in izboljšav so urejene predvsem v TOZD TRAA, kjer ima komisija za inventivno dejavnost »na zalogi« vedno nekaj primerov, ki jih rešuje po ustaljenem postopku, delavci pa snujejo naprej.

To področje imamo dobro urejeno s samoupravnim sporazumom o inovacijah, ki pa sam po sebi ne more izboljšati položaja. Dejstvo pa je, da bi delavci še marsikaj predlagali, pa nočejo, ker imajo slabe izkušnje. V tej številki Glasnika lahko preberete o dveh primerih iz TOZD Klima. Delavec je več kot pred letom dni oddal tri predloge, ki so bili vsi uporabljeni in uporabljeni, pa mu do danes še niso odgovorili, kako

je z njegovimi izboljšavami. 30. člen že omenjenega samoupravnega sporazuma pa pravi: »V roku treh dni po prejemu prijave oziroma dopolnitve pošlje predsednik komisije za inventivno dejavnost celotno dokumentacijo direktorju TOZD, ki je dolžan organizirati postopek za oceno uporabnosti in koristnosti inovacije...« Zadnja dva odstavka 31. člena pa: »Hkrati s pozitivno odločitvijo o sprejemu inovacije komisija za inventivno dejavnost izdela tudi predlog o višini odškodnine oziroma nagrade. Odločba komisije mora biti v roku 5 dni vročena:

- predlagatelju
- DS TOZD
- direktorju TOZD
- sindikalni organizaciji
- strokovnemu delavcu v DSSS.«

Da ne bo nesporazumov, ker so bili predlogi v našem primeru oddani že pred sprejetjem samoupravnega spo-

razuma, citiram še 65. člen:

»O prijavljenih inovacijah, ki so na dan uveljavitve tega samoupravnega sporazuma že v postopku, se postopek nadaljuje po določenih splošnega akta, ki je za predlagatelja ugodnejši.«

Določila so jasna, ravnanje v omenjenem primeru pa polovično. Uporaba — da, odškodnina — ne. Nobeno izgovarjanje na prezaoplenost ne more odmakniti odgovornosti, ki jo nosi komisija za inventivno dejavnost TOZD.

V drugem primeru delavec že naprej pove, da komisiji sploh ne bo oddal prijave, saj ni delal za odškodnino. Verjetno bi lahko trdil, da noben naš delavec ne razmišlja o izboljšavah zaradi odškodnine, ki jo bo dobil. Tudi same, hvala lahko včasih veliko pomeni.

Spremeniti bo treba torej odnos do racionalizatorjev in inovatorjev, pa se bo tudi njihovo število povečalo.

Za konec pa še dva člena samoupravnega sporazuma o inovacijah:

52. člen: Predlagatelj tehnične izboljšave ali koristnega predloga ima pravico:

1. Skleniti s TOZD oziroma delovno organizacijo pogodbo o svojem deležu odškodnine v primeru, če sklene TOZD oziroma delovna organizacija pogodbo o izkoriščanju njegove tehnične izboljšave ali koristnega predloga z drugo TOZD v sestavi IMP ali z drugo OZD.
2. Skleniti pogodbo o

izkoriščanju tehnične izboljšave ali koristnega predloga z drugimi TOZD v sestavi IMP ali drugimi OZD v primeru, da TOZD, v kateri dela, ne sprejme njegove tehnične izboljšave ali koristnega predloga.

66. člen: Kršitev določil tega samoupravnega sporazuma se šteje kot kršitev delovne dolžnosti, ki se obravnava po določenih samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

T. ŠTRUS

NA TOLMINSKEM SE JE MUDILO

Delali smo vodovodne instalacije na objektih v Breginju, Sedlu, Kamnu, Gabrju, Žobčah in Volčah. Skupaj z Instalacijo smo naredili na 164 objektih vodovodno instalacijo in še na dveh objektih v Kobaridu. V naselju Sedla smo zgradili tudi zunanjo vodovodno omrežje. Dela na teh objektih so bila težka, vendar pa za naš novi način dela to ni bilo težko. Za končni uspeh na tem gradbišču se moram zahvaliti v prvi vrsti vsem monterjem in ostalim službam v TOZD: od šoferjev, nabave, priprave dela in tehnični službi za razumevanje pri sestavi monterskih skupin.

Da je bilo delo na omenjenih objektih dobro in pravočasno opravljeno, potrjuje tudi priznanje, ki smo ga prejeli od naročnika.

Upam, da nam bodo dela še vnaprej zaupana tudi na drugih objektih.

Šef montaže:
VINKO ZUPAN

ZAPIS Z LETNE KONFERENCE OO ZSMS TOZD ELEKTRO- MONTAŽA

Letna konferenca OO ZSMS IMP TOZD Elektromontaža je bila 7. marca 1977 ob 16. uri v Vojkovi 58.

Prisotnih je bilo 55 mladincev ter vodstvo TOZD Elektromontaže.

Dnevni red je obsegal tri točke:

1. Poročilo o dosedanjem delu
2. Razširitev dela dosedanjih in volitev novih članov predsedstva OO ZSMS TOZD EM
3. Razno

Pod prvo točko je podal tov. Soršak poročilo o delovanju komisij, ki razen športne komisije ni delovala nobena druga.

Pod drugo točko smo razrešili staro predsedstvo in izvolili novo.

Predlagali smo tudi izlet, ki naj bi bil predvidoma v aprilu.

IZVLEČEK IZ ZAPISNIKOV REPUBLIŠKEGA INŠPEKTORJA DELA

V dneh od 20. julija 1976 do 23. februarja 1977 je republiški inšpektor dela, dipl. inž. Ivan Kramar opravil redne preglede v naših TOZD. Pregled je bil opravljen v prostorih vseh TOZD, razen PMI Maribor in PM Koper.

Rezultati pregledov so razvidni iz zapisnikov, ki so bili za vsako TOZD izdelani posebej in izročeni odgovornim vodjem.

Najbolj pogoste pripombe se nanašajo na

ureditev:

- skladiščenje, transporta in uporabo nafte, trikloretilena in drugih podobnih tekočin;
- zavarovanje delovnih priprav in naprav;
- električnih priključkov strojev;
- ozemljitve kovinskih konstrukcij in kovinskih polic;
- tlakov v delavnicah in na dvoriščih;
- pravilne uporabe viličarjev in ostalih transportnih sredstev ter

— vzdrževanje reda v delavnicah in na dvoriščih.

Poleg tega je republiški inšpektor dela ugotovil, da je delo v nekaterih obstoječih slabih in neprimeren delavnicah postalo nevarno in je zato v zapisnikih postavljena zahteva za sanacijo takih prostorov. Zaradi tega bodo imeli predvsem večje finančne probleme v nekaterih TOZD, in sicer:

- TOZD OV: sanacija delavnice v Vojkovi ulici;

— TOZD TRAA: sanacija lesene skladiščne barake;

— TOZD Blisk: sanacija obstoječih prostorov;

— TOZD EKO: sanacija obstoječih prostorov;

— TOZD Klima: sanacija preizkuševalnice ventilatorjev in ureditev prezračevanja v delavnici;

— TOZD TEN: sanacija galvane, sanacija skladiščnega hangerja in ureditev prezračevanja kovinske delavnice;

— TOZD LSL: ureditev linije antikorozijske zaščite;

— TOZD Dvigalo: sanacija delovnih prostorov na Karlovski cesti in ureditev prezračevanja v delavnici v Zadobrovi.

● TOZD
KLIMA

DELA VCI IZBOLJŠALI DELOVNE POGOJE

Povsod po svetu predstavlja resen problem varjenje pocinkane pločevine. To vprašanje so morali rešiti tudi v naši TOZD Klima, ko so začeli variti pocinkano pločevino za jedrsko elektrarno v Krškem. Pri varjenju pocinkane pločevine se namreč razvijajo strupeni hlapi, ki varilcem škodujejo. Varjenje brez zaščite ni možno.

»Če sem varil osem ur, sem moral štirikrat zamenjati respirator, pa še vseeno je bilo naporno. Sedaj zaščite ne uporabljam, ker ni več potrebna. Če dobro naravnjam pločevino in napo, ta potegne vse hlapce«, pravi varilec Franc Eržen.

Ivan Lapuh, skupinovodja, je odgovoren za kanale iz pocinkane pločevine. »Morali smo nekaj urediti, varilci so enostavno bežali, ker so bile razmere neznosne. In tako smo eno od sobot zastavili in v ponedeljek so varilci že varili v njej.«

Nastalo je nekaj vsakdanjega, nastala je napa, ki danes dobro služi svojemu namenu. Nastala je brez vsake dokumentacije, načrti so nastajali vzporedno z deli.

»Idejo mi je dal ing. Andrej Hudoklin. Priznam, da nismo naredili nekaj lepega, pa saj nismo delali za oči. Hoteli smo napravo, ki bi varovala varilčevo zdravje. Sicer me je bilo malo strah, kako bo napa delovala in kaj bo rekel direktor, ko bo videl, koliko pločevine smo porabili.«

— In kaj je rekel direktor? »Da smo prav ravnali, ko smo si sami pomagali.«

Napa, ki ima na vrhu ventilator z vlečno močjo 14.000 kub. m zraka na uro, odsesuje strupene hlapce v stran in do varilčevega obraza sploh ne pridejo. Z različnimi regulacijami je odsesovanje možno zmanjšati in ga prilagoditi trenutnim potrebam. Napa je tolikšna, da v njej lahko varita istočasno dva varilca, ne da bi pri delu drugega ovirala. Če bi nekdo želel podobno napo naročiti v TOZD Klima, bi moral zanjo odšteti od 200 do 300 tisoč dinarjev.

In kaj pravi naša služba za varstvo pri delu:

»Resno dvomim, če bi brez nape in brez škode za zdravje varilcev lahko naredili v tem času to, kar so. Res pa je, da je narejena brez ustrezne dokumentacije in brez pisane izjave o upoštevanju varstvenih ukrepov pri projektiranju in izdelavi,« odgovarja ing. Andrej Hudoklin. Zadnje čase se nekateri

pritožujejo da jim zaradi prevelike odsesovalne moči nape piha v drugih oddelkih.

»Idealnega prezračevanja ni, kako je s preprihom, ne vemo, dalo bi se urediti dovod zraka tudi brez prepriha,« pravi tov. Lapuh.

»Če bi bil preprih, bi mi iz šobe jemalo plin in bi težko varil,« dodaja varilec Eržen.

»Doslej se meni še nihče ni pritoževal zaradi prepriha,« pravi vodja službe za varstvo pri delu.

Ker veliko govorimo in pišemo o inovacijah i koristnih izboljšavah, bi bilo verjetno normalno, da bi avtor svoje delo prijavil komisiji TOZD za inovacije. Odgovor tovariša Lapuha je kratek: »Ne bom!«

— In zakaj ne?

»Ne bom!«

Kljub vsemu pa se vsiljuje nekaj vprašanj:

— je to delo, oziroma so to prizadevanja delavcev samih res tako nepomembna kot želijo nekateri to prikazati?

— kaj misli o tem komisija za inovacije TOZD?

— pri ugotavljanju morebitne nagrade za avtorja bi bila komisija pred težkim problemom, ker se prihranek pri zdravju težko ovrednoti v denarju. Čisto točno pa lahko izračunamo, koliko respira-

torjev bi varilca porabila v enem letu, vemo pa tudi ceno za vsak respirator.

— ali ni to izdelek, ki bi si ga v naših delavnicah zaželel še kakšen varilec?

— ali ni možno hibe, ki jih napa verjetno še ima, odpraviti in urediti ustrezno dokumentacijo?

— ali niso ta prizadevanja delavcev že od vsega začetka obsojena na propad, ker pač

to prihaja iz neposredne proizvodnje?

— je to pravilen odnos do racionalizatorjev?

Na vsa ta vprašanja bi radi dokumentirane, strokovne odgovore, a tehnični direktor in predsednik komisije za inovacije TOZD Klima nista hotela dati nobene uradne izjave.

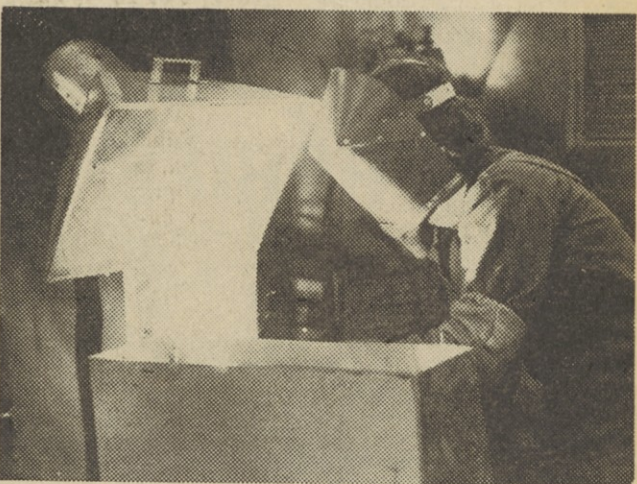
TONE ŠTRUS

Ivan Lapnik, skupinovodja. Napo so njegovi sodelavci izdelali po njegovi zamisli

Napa takole deluje: hlapci ne dosežejo varilčeve glave

Delavci so poskrbeli tudi za varilca zunaj glavne nape. Odsesovalna naprava tudi tu potegne nastale hlapce

PERSPEKTIVE INŽENIRINGA

Več kot polovico leta že dejansko deluje služba za inženiring kot organizacijski del delovne skupnosti strokovnih služb IMP — Ljubljana. To je čas, v katerem so že vidni prvi rezultati, kvalitete, slabosti in pomanjkljivosti ter perspektive bodočega poslovanja, organizacije in razvoja.

Novo organizirana služba se je hitro vključila v delo celotne delovne organizacije, tako v okvirih DSSS, kakor preko temeljnih organizacij združenega dela. Model službe so skupno izdelali predstavniki temeljnih organizacij in DSSS, delavci pa so ga sprejeli in potrdili z določili v samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo IMP in v poslovniku službe za inženiring. Nekatere temeljne organizacije so se v dosedanjem delu stalno srečevale in povezovale s službo za inženiring in če so spoznale, da njeno delo poteka tako, kot smo se dogovorili, potem je z iskanjem in uresničevanjem interesov TOZD, s tem pa celotne delovne organizacije skozi službo za inženiring navzven, njen delovni pričetek vsekakor obetaven.

O tem zgovorno pričajo pogodbe, ki jih je delovna organizacija preko službe za inženiring že podpisala, ki jih že uresničujejo TOZD in pa bodoči več ali manj gotovi posli, ki so tik pred sklenitvijo pogodbe. Dosedanji sklenjeni posli in tisti, ki so tik pred sklenitvijo, kažejo da je bil do sedaj komercialni učinek službe vsekakor zadovoljiv. S tem pa seveda ni rečeno, da so vse možnosti pridobivanja poslov, kakor tudi sodelovanja in povezovanja s TOZD, v celoti izčrpane.

Menim, da bo za naše delavce nadvse zanimiv kratek pregled poslov, pri katerih sodeluje služba za inženiring od svoje ustanovitve v vlogi, ki smo ji jo začrtali. Omenil bom samo najvažnejše oziroma večje posle.

Večina delavcev je verjetno seznanjena, da IMP dela tudi v Iraku. Obeta pa se nam še en izredno obsežen projekt v Iraku, za katerega bo pogodba verjetno sklenjena v kratkem. Pri tem poslu, ki naj bi trajal približno dve leti, bi IMP sodeloval tudi z drugimi jugoslovanskimi OZD. Naša delovna organizacija je dala tudi ponudbo v Nigerijo za veliko farmo prašičev in tudi tu so precejšnje možnosti, da se uveljavimo na afriškem tržišču. Sem spada tudi ponudba za tekstilno tovarno v Sudanu, kjer naj bi IMP projektiral, imel nadzor nad montažo in dobavo materiala. Plod večletnega dela v NDR je tudi že sklenjena pogodba z LTG (Dunaj), po kateri bo IMP prevzel projektiranje, montažo in dobavo za prodajni center v Vzhodnem Berlinu.

Najzahtevnejši in najobsežnejši posel v Sloveniji je IMP preko službe za inženiring dobil z izgradnjo Slovenskega plinovoda. Izgradnja plinskega omrežja je novost pri dejavnosti IMP, pomeni pa priznanje za dosedanje uspešno delo, zlasti pa veliko odgovornost pri solidni izdelavi tega projekta, še posebej, ker gre za sodelovanje med številnimi izvajalci. Prav tako obsežen posel je izgradnja Toplarne II v Šiški, kjer je IMP prevzel projektiranje, dobavo in montažo, dva kotla po 50 gcal-h pa bo dobavila TPK iz Zagreba.

Odgovorno nalogo ima služba za inženiring tudi pri realizaciji montaže strojnih instalacij na novi zgradbi skupnosti pokojninskega in

invalidskega zavarovanja v Ljubljani, saj je to trenutno za našo delovno organizacijo v Sloveniji ena najpomembnejših nalog. Pred nekaj dnevi so se pričela dela na Poslovno prodajnem centru »Slovenijales« v Ljubljani, za katerega je IMP preko inženiringa sklenil pogodbo z GIP »Gradiš« kot glavnim izvajalcem. Na domačem tržišču smo oddali ponudbe za dva obsežna projekta, in sicer Bavarski dvor, kjer naj bi IMP izvajal vse instalacije in pa Športni center »Morača« v Titogradu.

Če bi bila samo zgoraj našteteta dela v celoti uresničena, bi to za delovno organizacijo v celoti pomenilo realizacijo približno polovice letošnjega plana. Res pa je, da delo na vseh teh poslih ne poteka samo v letošnjem letu.

Navedel sem le nekatere podatke o dosedanjem delu službe za inženiring. Vsi pa se zavedamo, da bodo morale glede na bistveno funkcijo službe in inženiring svoje pripombe, mnenja in predloge dati ravno temeljne organizacije združenega dela. Samo po taki poti bomo prišli do inženiringa, ki bo pomenil optimalno rešitev za delovno organizacijo. Ne smemo pa zanemariti problematike inženiringa v sami DSSS, saj je tudi tu od začetka dela službe ostalo še marsikaj nedorečenega. Pri tem pa se morajo TOZD dobro zavedati, da bo le vsestransko sodelovanje, razumevanje in pomoč obrodilo sadove, ki jih pričakujemo.

Že sedaj pa moramo temeljito razmisliti, kako bomo v službi za inženiring izvedli samoupravno reorganizacijo v smislu zakona o združenem delu, kar bo za učinek službe prav gotovo izrednega pomena.

ALEŠ ČERIN, dipl. iur.

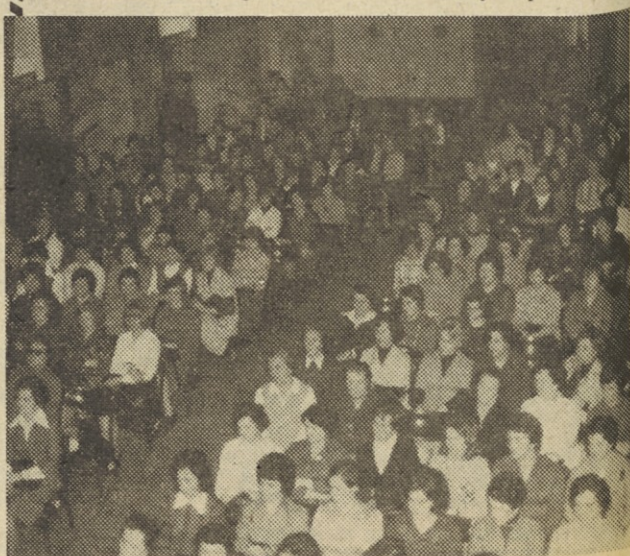
Zbranim ženam je spregovoril predsednik konference osnovnih organizacij sindikata tov. Jože Šubic, za njim naš pevski zbor.

Dostojno proslavili dan žena

Predsedstvo konference osnovnih organizacij sindikata IMP je sklenilo, da naj bi letos organizirali proslavo za delavke ljubljanskih TOZD in DSSS, kjer je zaposlenih 505 žensk. Tako je bila proslava 8. marca v Festivalni dvorani ob sorazmerno dobri udeležbi tudi dobro pripravljena. V programu se je prvič predstavil naš moški pevski zbor, ki je uspešno prestal svoj krst. Ženam sta o pomenu praznika in o položaju žensk v IMP spregovorila predsednik konference osnovnih organizacij sindikata IMP tov. Jože Šubic, namesto odsotnega glavnega direktorja pa njegov pomočnik tov. Janez Stanovnik.

V kulturnem delu programa sta poleg že omenjenega našega zbora nastopila še Slovenski oktet in igralec ljubljanskega Mestnega gledališča tov. Janez Škof. Po končanem programu je bila še kratka zakuska. Ženske so bile z načinom praznovanja zadovoljne. Lahko rečemo, da je bilo na željenem nivoju in da je bilo od vseh možnosti izbrana ena najboljših.

Ne moremo pa mimo dejstva, da se je vodstvo osnovne organizacije sindikata TOZD TRAA odločilo po svoje, kljub sklepu predsedstva konference, ki so se ga držale vse ostale osnovne organizacije ljubljanskih TOZD. Menimo, da bi sklep lahko uresničila tudi osnovna organizacija TOZD TRAA. Nobenega dvoma ni, da so svoje žene prikrajšali za dobro proslavo. Postavlja pa se tudi vprašanje, zakaj dogovarjanje na predsedstvu konference, če dogovorov nekateri nočejo izpolniti.

OB ROBU 8. MARCA

Delavke TOZD Tovarne elektronaprav že vrsto let organizirano praznujemo mednarodni praznik žena, s katerim se spominjamo tistih dni pretekle zgodovine, ko si je tudi žena, delavka in mati, pridobila enakopravnost in postala enakovreden član družbe, vsaj v nekaterih državah razvitejšega sveta.

Letošnje praznovanje je bilo še toliko bolj pomembno, ker praznujemo 40-letnico prihoda tov. Tita na čelo ZKJ in njegov 85. rojstni dan ter 30-letnico obstoja IMP.

Prijetno presenečene smo bile z letošnjo proslavo 8. marca, ki jo je prireditelj namenil našemu praznovanju v Festivalni dvorani. Zelo prijetno nas je presenetil izbran program. Še posebno je uspel nastop moškega pevskega zbora IMP, ki je prvič javno nastopil prav za naš praznik.

Prirediteljem proslave se za njihov trud iskreno zahvaljujemo, pevskega zboru IMP pa želimo še veliko uspehov pri njegovem kulturnem poslanstvu za ohranitev naše lepe slovenske pesmi.

DELAVKE TOZD TEN

● TOZD
PANONIJA

Prodali vse zaloge

Naša nova TOZD v Murski Soboti se že prilagaja sistemu IMP. Glavna njihova naloga v letu 1977 je izvršitev plana in v to smer gredo vsi njihovi sedanji napor. Tržišče se je odprlo in zaloge, ki so ob koncu lanskega leta znašale 25 milijonov din (to je vrednost dvomesečne proizvodnje), so v celoti prodali. Trenutno ne morejo zadovoljiti vseh želja kupcev. Uspešno že sodelujejo s TOZD Klimo iz Ljubljane, medtem ko za uresničitev sodelovanja s TOZD Dvigalo še potekajo priprave.

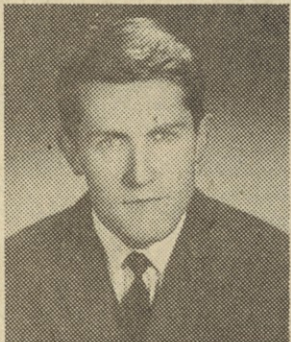
ORGANIZACIJA TOZD

Z referendumom o priključitvi k IMP je prenehala pravno obstojati delovna organizacija Panonija, organizirati pa se bo morala TOZD, podobno kot so vse ostale pri IMP. Organizacijsko shemo so že pripravili, sledila bo razporeditev delavcev po delovnih mestih in imenovanje v. d. delavcev na delovnih mestih pod reelekcijo. Aprila bodo sprejeli prve samoupravne akte TOZD. Izvolili bodo vse delegate v organe delovne organizacije in organe družbenopolitičnih organizacij na nivoju delovne organizacije. Postopoma bodo uvedli tudi sistem nagrajevanja, s popolnim prilaganjem pa bodo nekoliko počakali, ker je celotni sistem IMP pred veliko reorganizacijo oziroma uskladitvijo z zakonom o združenem delu.

Pripomniti je še treba, da je bila Panonija tudi kot delovna organizacija samoupravno dobro organizirana.

PLAN MORAJO UREŠNITI

TOZD Panonija, ki trenutno zaposluje 522 delavcev, letos še ni vključena v

Franc Klemenčič, predsednik delavskega sveta

plan IMP, je pa zastavila svoj plan na enakih osnovah kot IMP. Njen srednjeročni program predvideva leta 1980 prek osemsto zaposlenih in celotni dohodek 340 milijonov din.

»Plan moramo doseči, saj je od tega odvisna celotna sanacija. Zaradi potreb trga, že nekaj časa delamo 12 ur v dveh izmenah. Po planu bi morali letos na novo zaposliti 66 delavcev, a jih bomo verjetno okoli 90. S priključitvijo k IMP se je položaj do neke mere spremenil, ker z izdelki, ki jih osvajamo, ne bomo tako sezonsko odvisni od tržišča.

15. oktobra mora steči proizvodnja plinskih armatur, za kar pripravljamo ustrezno dokumentacijo,« pravi predsednik delavskega sveta tov. Franc Klemenčič.

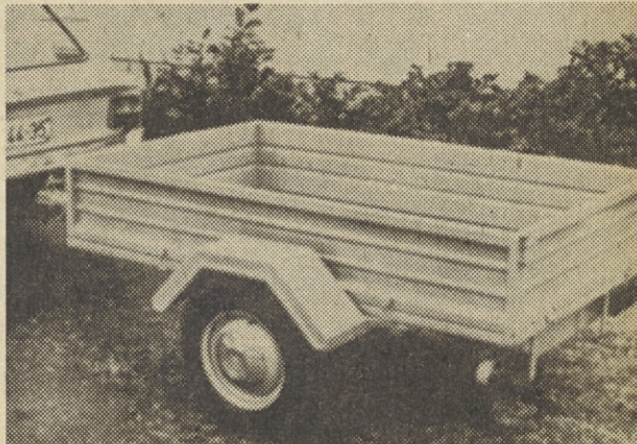
Panonija je v soboški občini tretja največja delovna organizacija (tako za Muro in KIG Pomurka). Je edini nosilec kovinsko predelovalne industrije in zato nekoliko v posebnem položaju. Veliko delavcev je s tega območja zaposlenih v tujini in delajo v kovinski industriji. Ob vrnitvi nimajo veliko možnosti izbiranja zaposlitve.

Lansko leto je bilo za Panonijo izredno težko. Velike zaloge, ki jih je povzročil zastoj na trgu, so ogrozile normalen ritem dela. Osebnih dohodkov so se skokovito zmanjšali, porasel je bolniški stalež.

»Tudi izid referenduma pri nas govori, kako je bilo lani. Upam, da je to zadnja sanacija Panonije,« pripominja predsednik delavskega sveta. In še za ilustracijo: kolegij je v letu 1976 zasedal 36-krat, delavski svet najmanj enkrat mesečno, kar je bilo običajno tudi za zbore delavcev.

AKTIVNI TUDI NA DRUGIH PODROČJIH

Delavci Panonije so bili doslej 4-krat občinski prvaki v sindikalnih športnih igrah — pri teh igrah sodeluje več kot polovica kolektiva, katerega povprečna starost je okrog 30 let. Aktivno delujejo: kegljaški krožek (ki je že poskrbel

Avtomobilska prikolica — izdelek Panonije

za presenečenje na tekmovanju med TOZD IMP), odbojarski klub in strelska družina. Tudi vsi ostali športi najdejo vedno dovolj pristašev. Za rekreacijo uporabljajo nekaj objektov sosednje Mure in pa svoji igrišči za odbojko in strelišče. Več njihovih delavcev tekmuje tudi v ekipah soboške občine.

Urejeno imajo družbeno prehrano v okviru družbene prehrane celotne Murske Sobotice. Verjetno bo v Panoniji precejšnje zanimanje za letovanje v naših počitniških

domovih, ker svojih doslej niso imeli. Zaradi specifičnosti delovnega procesa so se odločili za kolektivni dopust od 2. do 31. julija.

Takšna je v skopih obrisih podoba naše 17. TOZD. Z njeno priključitvijo k IMP je postala Murska Sobota drugo mesto (poleg Ljubljane), kjer je v IMP zaposlenih največ delavcev. Po zagotovilih odgovornih delavcev v Panoniji, bomo o njenih težavah in uspehih še poročali v Glasniku.

T. ŠTRUS

Del proizvodnje v TOZD Panonija

Kotli za žganjekuho

DRUŽBENA IMOVINA JE NAŠA SKUPNA

Kakšen je naš odnos do družbenega, do našega skupnega premoženja — to je vprašanje, ki se včasih postavlja kar samo po sebi. Svoje stvari znamo v glavnem dobro zavarovati, znamo z njimi skrbno ravnati, pri družbeni imovini pa se naš odnos nenadoma in velikokrat spremeni. Velika večina ljudi ima pravičen odnos do skupnega premoženja, se pa najdejo posamezniki, ki ne znajo vedno ločiti svojega od skupnega. Težko si namreč razložimo ravnanje voznika kombija iz ene naših TOZD, ki je ob 8.35 parkiral pred gostilno Rogovilec na Titovi cesti, še z dvema delavcema odšel v gostilno, avtomobil pustil odklenjen, eno okno celo odprto, v njem pa je bilo za 30.000 dinarjev orodja in materiala, pa tudi sam kombi ni ravno zastoj. Odkrili so ga miličniki pri redni kontroli in ga prijavi TOZD.

SLABO ZAVAROVANA SKLADIŠČA NA GRADBIŠČIH

Gradbišča, kjer delamo, so največkrat v celoti slabo zavarovana, le redka imajo dobro čuvajsko službo. Investitorji neradi preskrbijo ustrezne prostore, kjer bi lahko varno shranjevali orodje in material. Večkrat se tudi sami ne potrudimo dovolj in smo v ta namen vložili premalo sredstev. Tako včasih po liniji najmanjšega odpora neposredno naredimo priliko, ki jo nekdo izkoristi.

Zgodi se, da šele v skladišču ugotovi vodilni monter, da mu nekaj manjka in sledi prijava za nazaj, pa tudi ko so okradeni večkrat reagirajo šele kasneje, ko je že prepozno.

Velikokrat pa pride do tatvin zaradi malomarnosti monterjev. Avgusta lani je bil puščen na hodniku Ortopedske klinike v Ljubljani vrtni stroček vreden 2.500 dinarjev. Ko se je delavec vrnil ponj, ga ni bilo več. Pa še drug primer: material (cevi) je ležal nekaj časa na mestu, kjer razkladajo in nakladajo pohištvo. Nekega dne ga enostavno ni bilo več.

Iz zaklenjenih kurilnice so neznanci odnesli raznega orodja za 30.000 dinarjev in ga potem uporabili za nadaljne vlome, a so jih kmalu izsledili.

Škoda na družbenem premoženju nastane večkrat tudi zaradi opuščene varstvenega ukrepa. Varjenje mimo predpisov povzroči požar, itd.

Pripomniti je treba še to, da večina orodja in materiala izgine z gradbišč ob sobotah in nedeljah ter praznikih.

TUDI V PROIZVODNJI LAHKO KAJ IZGINE

Določene težave, ki bodo opisane, zadevajo predvsem naše organizacije v Vojkovi ulici, bistveno drugače pa najbrž ni niti drugod.

Če začnemo kar z malomarnostjo: odprta pipa povzroči poplavo, odklenjena miza »vabi«, da bi pogledali, kaj je v njej. Razgrnjeni projekti po mizah omogočajo dostop do različnih podatkov nepoklicanim osebam, itd. Iz zaklenjene mize je izginilo srebro, zmanjka tudi polizdelkov in raznih delov za posamezne naprave. Tako je eden od delavcev odnašal razne dele za antenske naprave, ki jih je popoldne izdeloval doma. To je trajalo 7 mesecev, odnešeni material je bil vreden 7.500 dinarjev. Ko so ga odkrili, je zapustil delovno organizacijo.

Ob ograji kdaj pa kdaj naidejo pripravljen

material »za ekspedit« preko nje, kar da slutiti, da objekti niso najbolje zavarovani.

Delavski svet TOZD TEN je sprejel sklep, da ne more nihče delati s sredstvi delovne organizacije za svoj račun in da mora vsakdo orodje, ki ga je zadolžil plačati, če ga ob inventuri nima več. Ta dva sklepa sta prinesla več reda in discipline okrog odnašanja raznih naprav iz tovarniških prostorov.

Delavski sveti TOZD v Vojkovi so sprejeli ustrezna navodila za zagotovitev zaščite družbenega premoženja. Toda tudi ta pravila znamo obiti. Dovoljena hitrost med objekti je 10 km na uro, pa poglejte, kako vozijo naši soferji, kljub nesrečam, ki so se že zgodile. 14. člen teh pravil pravi: »Vratarji smejo na podlagi sklepov DS TOZD, ki imajo prostore na področju Vojkove ulice, opravljati osebno kontrolo pri vходу in izhodu vseh delavcev.« Za marsikoga nesprijemljivo dejstvo, kajti v žepu se da odnesti marsikaj dragocenega.

Vratarji ostajajo večkrat pri svojih prizadevanjih, da bi napravili red, osamljeni. Disciplina ni najboljša, notranja kontrola slaba. Celo neposredni vodje večkrat ne vedo, kaj, kje in kako delajo njihovi podrejeni. Dogajalo se je, da so razna kriminalna dejanja ostajala neprijavljena, da so prijavi le tisto, kar sami niso mogli razčistiti.

Kompleks objektov je sorazmerno velik in ga je težko kontrolirati. Posebno vprašanje je pomanjkanje ustreznih prostorov, skladiščenje materiala na prostem, itd., kar vse še povečuje možnosti tatvin. Res je tudi, da so delavci s posameznimi prestopniki solidarni in da s tem, ko jih ščitijo, delajo mačehovsko uslugo sebi in njim.

Marsikaj zanimivega bi o tem, kaj vse zmečemo v smeti, lahko povedale tudi snažilke. Baj je vijakov in drugih materialov kar precej!

KAJ STORITI?

Tovariš Leopold Vovk, komandir postaje milice Bežigrad, pravi:

— »Treba je poleg ostalega vplivati predvsem na člane ZK, na sindikat in mladino — torej sploh na vse delavce, da ščitijo in shranjujejo

tisto, kar jim je dano. Tistega, ki kaj ukrade, je treba prijaviti, za manjšo stvar opozoriti, mu odkrito povedati in tako lahko preprečimo hujše stvari. Bistvo je v preprečevanju, ne v sankcijah. Verjetno boste morali po vaših TOZD ustanoviti narodno zaščito. V njej sodelujejo vsi delovni ljudje — to je častna funkcija.

Oddelkovodje, skupinovodje in mojstri so prvi, ki morajo paziti na red in disciplino in ob vsakem kaznivem dejanju je treba najprej njega poklicati na odgovornost. Če gre za vlome in podobne primere, nas je treba takoj obvestiti in zavarovati dokaze, ne pa najprej vse pospraviti, potem pa nas poklicati.

Verjetno bo treba tudi pri vas komu pogledati pod prste, če lahko tako rečem. Prav tako je dobro vedeti, kateri ljudje so bili že kaznovani za podobna dejanja. Najbrž bo treba še okrepiti vratarško-čuvajsko službo, katere del nalog bi lahko prevzela narodna zaščita.

Tudi v mnogih opisanih primerih velja pravilo, da je bolje preprečevati kot pa zdraviti. Zato ravnajmo tako, da bo število kaznivih dejanj in škoda, ki je povzročena, še manjša. Zavedati se moramo, da smo nastalo škodo plačali vsi, da smo vsi prikrajšani za del sredstev samo zaradi malomarnosti posameznika.

T. ŠTRUS

● PREJELI SMO

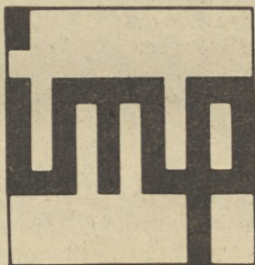
Sem fant na odsluženju vojaškega roka v Nišu od julija minulega leta. Pred tem, ko sem odšel k vojakom, sem se tri leta učil in potem 1 leto delal kot K V elektroinstalater v vaši TOZD Elektrokovinar Ptuj. Zelo bi bil vesel, če je v vaši mogočnosti, da mi pošljete vaše in naše glasilo IMP Glasnik, če seveda ni vezano na prevelike finančne stroške.

Veliko uspehov in sreče pri vašem delu vam želi

VLADO ZAGORŠEK
v. p. 1679-6
18002 NIŠ

Hvala za dobre želje. Obenem pa prosimo vse TOZD, da svojim sodelavcem, ki služijo vojaški rok, pošiljajo Glasnik, če seveda imajo njihove naslove. Upamo, da bo tov. Vlado bral že to številko.

UREDNIŠTVO

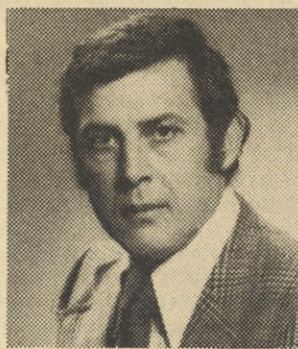
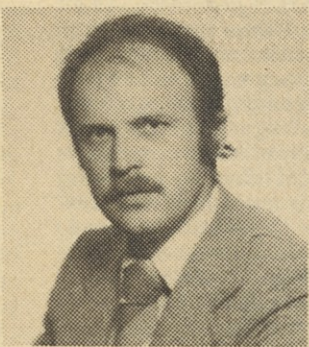
INDUSTRIJSKO
MONTAŽNO
PODJETJE
LJUBLJANA

NOVO VODSTVO TOZD DVIGALO

CIRIL KURENT
rojen 9. 9. 1946 v Šentrupertu na Dolenjskem.

opravljal tudi vrsto družbenopolitičnih in samoupravnih nalog in funkcij in bil nazadnje sekretar sveta ZK IMP.

Ing. ANDREJ ERZAR
direktor komercialnega sektorja, rojen 12. 2. 1938 v Ljubljani.

LEPOPLD FAKIN,
vodja računovodstva, rojen 26. 11. 1930 v Ljubljani.

IZTOK ŠUBIC,
sekretar TOZD, rojen 12. 6. 1948 v Ljubljani.

Končal tehnično srednjo šolo elektro jaki tok 1965 v Krškem. Študij ob delu, na VUŠ Ljubljana končan 1. letnik.

Dosedanje zaposlitve: od 15. 9. 1965 do 31. 3. 1969 v Iskri Pržan, od 1. 4. 1969 dalje v IMP. Najprej v TOZD Elektromontaža v komercialni kot kalkulant in nato kot samostojni referent za vzgojo in izobraževanje kadrov. Od aprila 1976 do konca junija v DSSS na delovnem mestu samostojnega referenta za kadre, od 1. 7. 1976 v TOZD DVIGALO na delovnem mestu v. d. direktorja TOZD.

Pri svojem dosedanjem delu je

JANEZ JEZERŠEK
direktor tehničnega sektorja, rojen 30. 1. 1946 v Novem Sadu.

Končal fakulteto za strojništvo v Ljubljani leta 1971. Prejšnja zaposlitev: Iskra.

Pri svojem dosedanjem delu je opravljal vrsto družbenopolitičnih in samoupravnih funkcij. Delal je tudi na nivoju delovne organizacije in v TOZD. Je član ZK.

Končal višjo šolo za organizacijo dela v Kranju.

Zaposlen pri bivšem Elektrodvигalu, kjer je bil tudi član DS. Udeležuje se v samoupravnih organizacijah.

Dokončal 8 razredov gimnazije z maturo leta 1950. Opravi izpit za dela ZT pri Gospodarski zbornici SRS leta 1973, meseca maja.

Prejšnja zaposlitev v Lesnini od 15. 3. 1973 do 31. 5. 1976, šef oddelka v finančnem sektorju.

Je družbenopolitično aktiven delavec, v ZK sprejet januarja 1973, sekretar v DSSZ 1974-76 (polno mandatsno obdobje) v Lesnini.

Končal Višjo upravno šolo v Ljubljani.

Prejšnja zaposlitev SO Ljubljana Bežigrad na mestu davčnega inšpektorja.

Udeležuje se v družbenopolitičnih in samoupravnih organizacijah. Je član ZK, v prejšnji organizaciji član sekretariata osnovne organizacije. Član mladinske organizacije.

NAČRTI TOZD DVIGALO

OB IMENOVANJU ZA DIREKTORJA TOZD DVIGALO SMO TOV. CIRILU KURENTU ZASTAVILI NEKAJ VPRAŠANJ. ODGOVORE OBJAVLJAMO V CELOTI

— Kaj pričakujete od novega vodstva?

Od novega vodstva, ki pravzaprav niti ni več novo, pričakujem predvsem to, da bomo še nadalje skupno in složno utrjevali dobre medsebojne odnose in razumevanje v kolektivu, kajti ti so po mojem osnova za dobro delo, ki mora prinesiti tudi odgovarjajoče rezultate.

— Katere glavne naloge so pred vami?

Pred TOZD DVIGALO so postavljene zelo odgovorne in zahtevne naloge, ki bodo od vsakega posameznika terjale maksimalno delovno in samoupravno angažiranje. Če samo omenim naloge iz srednjeročnega plana, po katerem naj bi bila fizična rast TOZD med 20 in 25 % letne rasti od lanskimi 5 starih milijard na cca 18 milijard, od lanskimi 150 zaposlenih na 340 v letu 1980. V tem času je pred nami tudi investicija v nove proizvodne in poslovne prostore v Črnučah v vrednosti cca 4 S milijarde (samo gradbeni del).

Pri vsem tem seveda ne smemo pozabiti na izvajanje pogodb enih obveznosti: med IMP in Haushahnom iz Stuttgarta, predvsem pa razvoj in osvajanje lastne proizvodnje vseh vrst tovarnih in osebnih dvigal.

— Kako se jih boste lotili?

Lahko rečem, da se sedaj, ko smo nekateri tudi uradno imenovani na vodilna delovna mesta, položaj pravzaprav ne bo nič spremenil, ker se delo nas vseh nadaljuje brez kakršnegakoli taktiziranja naprej, tako kot je bilo začetno v drugi polovici lanskega leta, ko je bila TOZD v precej slabšem položaju kot je danes. Ob tem moram reči še to. Naloge, ki sem jih prej na kratko omenil, so vsem delavcem v TOZD dobro poznane, naloga nas vseh pa je, da vsak svoj del nalog vestno in odgovorno izvršuje.

Toda za dobro izvajanje zastavljenih nalog še ni vedno dovolj samo pripravljenost delati, ampak so za to potrebni tudi ostali pogoji. Ker smo trenutno še precej prostorsko razbiti na petih krajih v štirih ljubljanskih občinah, skušamo vsaj tiste službe, ki morajo biti skupaj, spraviti pod eno streho.

proizvodnim delavcem na Karlovski pa bomo uredili vsaj kolikor toliko normalne pogoje za delo.

Ob vsem tem pa krepimo tudi nekatere službe, ki so bile sedaj slabše zasedene, kot so: konstrukcija, razvoj, priprava dela in operativna. Namen pa imamo tudi reorganizirati servis dvigal, predvsem v tej smeri, da bomo lahko zagotovili boljše in hitrejšje usluge našim odjemalcem.

— Kako ocenjujete kolektiv in razmere v njem?

Pri oceni kolektiva je treba imeti v vidu, da je to danes ena celota, v kateri sta združeni dve bivši med seboj konkurenčni podjetji, v katero se tudi ne hote prenaša delček teh prejšnjih odnosov. Toda takoj moram reči, da so ti bivši slabi medsebojni odnosi že skoraj v celoti izginili, da je pravzaprav vsa naša energija usmerjena v to, da bomo dobro in solidno delali in tako uveljavili IMP TOZD DVIGALO. Kar pa je bilo slabega, je treba čimprej pozabiti.

Tu je potrebno reči tudi to, da je treba v našem TOZD še veliko političnega in samoupravnega dela, predvsem pa pravočasnega in pravilnega informiranja.

— Kako napreduje vaša novogradnja?

Glede novogradnje lahko povem, da se stvari sila počasi premikajo na LUZ in Soseski, da pa imamo mi praktično vse pripravljeno, kar je našega dela, da so narejeni idejni načrti, da bodo začeli delati vse inštalacijske načrte. Posebno vprašanje pri vsem tem so finančna sredstva, za katera sem gotov, da jih bomo dobili, nekaj kot kredite od LB, nekaj iz ostanka dohodka za leto 1975 in 1976, nekaj pa s prodajo dosedanjih prostorov. Po zagotovitvi, ki sta nam jih dala LUZ in Soseska, da bo dokumentacija izdana do konca maja, bi lahko začeli graditi v jeseni, vsi skupaj pa računamo, da se bomo preselili v Črnuče v začetku drugega polletja v prihodnjem letu.

MLADA IN USPEŠNA

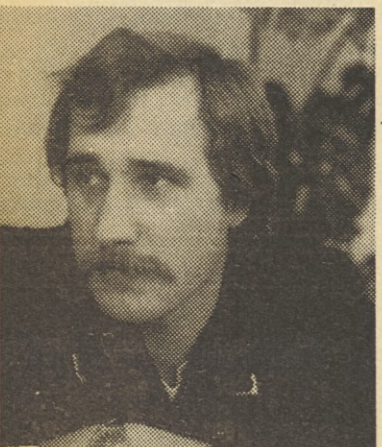
Jože Zaviršek

Pavel Zofič

Fani Pahor

Anton Repas

Prvega januarja 1977 je minilo dve leti, kar sta iz TOZD OVK nastali TOZD OV in TOZD Klima. Mlada je tudi sama dejavnost »klimarjev« in če pri naši TOZD pogledamo še en element, lahko ugotovimo, da je TOZD Klima tudi poprečno najmlajša TOZD v IMP po starostni strukturi. Da bi zbrali podatke »iz prve roke« so pri našem razgovoru sodelovali: tov. Fani Pahor — referent za izobraževanje, namestnik sekretarja ZK, tov. Anton Repas, kovinostrugar — predstavnik proizvodnje, tov. Pavel Zofič, vodilni monter Z — predstavnik montaže, tov. Boris Pipan, samostojni tehnolog v pripravi dela — predsednik IO osnovne organizacije sindikata, tov. Martin Širk, vodja operativne izvedbe in montaže — predsednik delavskega sveta, tov. Štefan Lukša, skupinovodja — predstavnik osnovne organizacije ZSMS, tov. Miro Dražumerič, sekretar TOZD in tov. Janez Zaviršek, direktor TOZD. Ta zapis naj bi skušal prikazati glavne značilnosti, s katerimi se srečujejo zaposleni in TOZD Klima kot celota.

NEORGANIZIRANA, DELOVNA MLADINA

Precejšen del razgovora smo namenili mladini, ki sestavlja dobršen del kolektiva. Mladincev (po letih) je v delavnicah in na montaži okrog 100, 40 pa jih je v anketi pismeno izjavilo, da želijo delati v mladinski organizaciji.

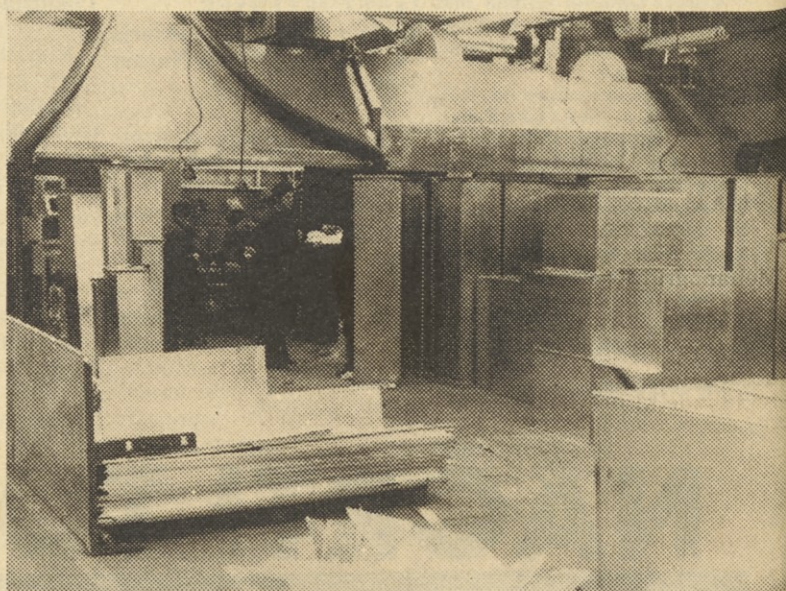
Štefan Lukša: »Ko smo postali samostojna TOZD, smo na ustanovni konferenci izvolili tudi vse organe mladinske organizacije, ki je delala do lanskega septembra, ko nas je zapustil predsednik. Mladina je sorazmerno zastopana v DS in vseh odborih. Lažje je mladince organizirati v proizvodnji, težje pa na gradbiščih, kjer nastajajo specifični pogoji. Da bi ugotovili, kaj želijo naši mladinci delati, smo razdelili anketne liste in največ odgovorov je bilo namenjenih športnim aktivnostim, skoraj nobene pa za druga področja.«

Boris Pipan: »O vprašanju organiziranja mladine je razpravljala tudi sindikalna organizacija, in že lani decembra bi jo morali ponovno oživiti, pa nismo uspeli, upam pa, da jo bomo v najkrajšem času. Mnogi mislijo, da je mladinska organizacija samo organizator raznih izletov, brigad, športnega življenja itd. Ko pa vidijo, da se srečujejo tudi z delom v TOZD, pa mnogi ne pridejo niti na sestanek niti na določeno akcijo. Tudi pri izbiri raznih abonmajev sodelujejo mladi, ko pa je treba na predstavo, večkrat ne gredo, pa čeprav so vzeli karte.«

Fani Pahor: »Naši mladinci se uspešno vključujejo v različna športna društva, večkrat posamezni klubi prosijo za odobritev odsotnosti z dela zaradi treninga izven Ljubljane. Mnogo manj pa se vključujejo v družbenopolitično delo na terenu, razen če to ne teče preko klubov. Velik napredek pa smo dosegli pri šolanju. Lani in letos ni nihče od učencev padel v šoli, razred in šola je lani uspešno zaključilo vseh 25 tretješolcev. Vseh nismo

PREMALO PROSTORA

Verjetno je pomanjkanje ustreznih prostorov eden največjih problemov, ki tarejo TOZD Klima v sedanjem trenutku. Njihova proizvodnja je velikih dimenzij, pa tudi sam način dela se je spremenil. Včasih je vodilni monter vzel v skladišču določeno količino pločevine in ko je prispela na gradbišče, je delo steklo. Začetek in konec dela sta bila na gradbišču z vključenimi vsemi tehnološkimi fazami dela. Danes večino kanalov izdelajo v delavnicah in jih na objektih samo vgrajujejo. Dva do sedem tovor-

Tu nastajajo prezračevalni kanali za jedrsko elektrarno

mogli zaposliti in smo jim pomagali iskati delo drugje. Tudi razveljavitev učne pogodbe je sedaj že redkost. Mnogo bolje pa so organizirani tisti mladinci, ki stanujejo v dijaškem domu v Domžalah. Mladi so dovezetni, samo treba je z njimi delati.«

Pavel Zofič: »Razlika med časi, ko sem se učil in današnjim, je velika. Nekateri se danes vse preveč zavedajo svojih pravic, mnogo manj pa dolžnosti. Že prvo uro mi je neki učenec rekel, kaj ne bo delal in naj mu povem, kakšno oceno mu bom dal za praktično delo.«

Miro Dražumerič: »Pogrešamo več samoiniciative pri mladih. Ni nikogar, ki bi večino potegnil za seboj. Tu so, delavni so, samo treba jih je voditi in usmerjati.«

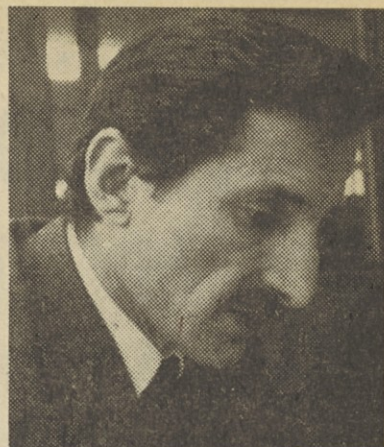
Uspehe je TOZD Klima dosegla z mladimi ljudmi. Izboljšali so izobraževanje učencev, saj se ti zamenjujejo na praktičnem delu po skupinah, vodilni monterji, ki jim niso nudili ustreznega znanja, pa jih obidejo.

njakov vlačilcev mora dnevno odpeljati njihove izdelke, če hočejo normalno poslovati.

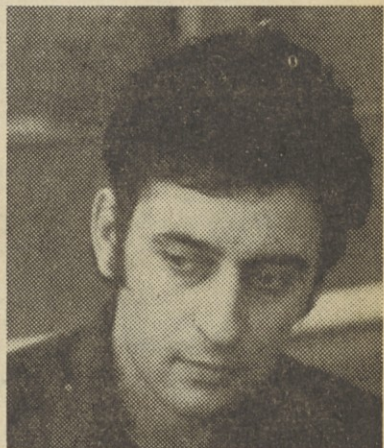
Janez Zaviršek: »Proizvodnja je volumensko zelo velika in zato potrebujemo veliko prostora. K delni rešitvi vprašanj prostora bo pomagal sklep TOZD OV, da se v celoti umakne iz Vojkove. Iz meseca v mesec »lezemo« v njihove prostore, tako da se ob dokončnem prenosu ne bomo mogli kam več razširiti. Upamo, da bomo po hitrem postopku dobili potrebno dokumentacijo za postavitve šotorskega koridorja (15x90 m) na prostoru, kjer namerava TOZD TEN zgraditi novo halo. Dobro je tudi to, da smo kompleksno začeli reševati težave v Vojkovi. Predvsem so uspešne akcije, ki so enotno zastavljene že od vsega začetka. Sicer pa je to splošni problem IMP, ker se na začetku akcije težko dogovorimo za ustrezne rešitve. Zagovarjam široko demokratičnost pri iskanju ustreznih rešitev, ko pa se dogovorimo, ostane samo še izpeljevanje dogovorjenih obvez.

ORGANIZACIJA

● TOZD KLIMA

Miro Dražumerić

Štefan Lukša

Martin Sirk

Boris Pipan

Drugi večji problem je vprašanje enakomerne prodaje. Vplivi in tokovi v gradbeništvu se prenašajo v našo proizvodnjo in montažo. Tipičen primer je lanskotno leto, ko smo v prvem polletju životvarili, v drugem pa je povpraševanje tako naraslo, da so bile naše zmogljivosti prezasedene. Končni rezultati pa nam kažejo, da smo kljub tem težavam ugodno zaključili poslovno leto.

Na trgu se hočemo obnašati poslovno, dogovorjenih rokov se moramo držati in prevzete obveze izpolnjevati. Dobro sodelujemo z vsemi TOZD IMP, še posebno pa z Idrijo. Vsi skupno sklenjeni posli so bili še vedno ugodni. Potrebno bo urediti prodajno področje za proizvodnjo v okviru inženiringa, ki je doslej usmerjen predvsem v investicijsko izgradnjo.

Proizvodnjo ustreznih klima in prezračevalnih naprav želimo osvojiti v tolikšni meri, da bo večina delov jugoslovanskim kupcem dostopna za dinarje. Mehanografijo želimo vključiti do največje možne mere. Tehnološke spremembe uvajamo po posameznih fazah. Dosegli naj bi določeno stopnjo tipizacije, da ne bodo izdelki prevečkrat unikati, kot se je to dogajalo doslej.

TUDI V VRSTAH ZK SO PRETEŽNO MLADI

Fani Pahor: »V zvezi komunistov je približno 10% naših delavcev. Lani smo sprejeli 5 novih članov, evidentiramo jih tudi letos. V svoje vrste hočemo pridobiti dobre delavce, predvsem iz neposredne proizvodnje. Zavedamo pa se, da številčnost ni tako pomembna kot kvaliteta. Več skrbi bomo morali posvetiti izobraževanju naših članov. Za novospregate še pripravimo kakšen seminar, a tudi starejšim članom ne bi primerna predavanja škodila. Mislim, da to ni vprašanje samo Klime, ampak celotnega IMP. Lahko bi se dogovorilo več osnovnih organizacij za enotno izobraževanje, kar bi bilo bolj smotno. Na splošno je sodelovanje med osnovnimi organizacijami po naših TOZD bolj slabo, dosti boljše pa je z bežigradskim občinskim komitejem ZK, kar je tudi razumljivo. Potruditi se bomo morali, da bo naša mladinska organizacija zopet zaživila. Dogovorili smo se tudi, da nobena stvar v TOZD ne sme mimo naše organizacije. Jasno je tudi, da o stvareh, o katerih odločajo samoupravni organi, ne bomo odločali mi, ampak bomo samo predlagali, priporočili itd. Težave imamo s sestanki, ker so nekateri člani stalno na terenu in posamezniki na sestankih še vedno

samo poslušajo in se ne vključujejo v razprave.«

Delo družbenopolitičnih organizacij je med seboj povezano in prepleteno. Člani OO ZK in IO sindikalne organizacije se zavedajo odgovornosti, ki jo nosijo pri delovanju njihove mladinske organizacije. Sindikat je bil prav tako ustanovljen ob nastanku TOZD in še danes se čutijo povezave s TOZD OV. Ker so delavci Klime raztreseni tudi po terenu, je večkrat težko vse seznaniti s posameznimi vprašanji, zato organizirajo razpravo po sindikalnih skupinah, ki so manjše, in kjer lažje vsakdo pove svoje mnenje.

Boris Pipan: »Vzporedno s pripravami na referendum zbiramo tudi predloge kandidatov za člane samoupravnih organov, ker bomo imeli istočasno referendum in volitve. Mislim, da rešujemo vse probleme, ki zadevajo našo organizacijo. Vsako leto pošljemo na zdravljenje nekaj delavcev, socialno ogroženim nudimo denarno pomoč, en učenec, ki živi v izredno težkih pogojih, pa dobi vsak mesec 300 din pomoči. Sem tudi član predsedstva konference OOS IMP. Predsedstvo naj bi usmerjalo delo osnovnih organizacij, da ne bi prihajalo do prevelikih razlik. Osnovne organizacije naj bi dogovore tudi spoštovale. Sestava predsedstva je preozka, razširili naj bi ga na vse predsednike osnovnih organizacij.«

Dela temeljne ali katerekoli druge organizacije si ne moremo zamisliti brez samoupravnih organov. V Klimi so v februarju izvolili nove delegate.

Martin Sirk: »17. februarja pred dvema letoma so bile prve volitve. Nekateri delavci so sodelovali že prej v samoupravnih organih, večina je bila novincev. Delavski svet je že takoj na začetku čakala težka naloga. Takrat smo sprejemali prve samou-

pravne sporazume o reševanju cestnega križa in urejanju družbenega standarda za Bežigradom. Potem smo obravnavali zaključne račune, plane, pripravljali predloge sklepov za zboro itd. Gradivo za seje dobimo običajno pred sejo, večkrat pa tudi na sami seji. Delegati sodelujejo in vprašanji je včasih kar precej.«

Sklepe delavskega sveta podjetja obravnavajo, kadar se nanašajo na njihovo TOZD. Na sejo je vedno vabljen tudi predsednik odbora delavskega nadzora. Delavski svet je kot drugostopenjski organ reševal tudi pritožbe delavcev.

Anton Repas: »Velikokrat je treba stroje pripravljati za proizvodnjo novih (drugih) izdelkov. Vse to pobere precej časa. Delavec naj bi dobil vse stvari že pripravljene, pa vedno še ni tako. Izdelavni roki za posamezne polizdelke ali faze se skrajšujejo, ker se izboljšuje tehnologija. Tudi sam sem komisiji dal nekaj pisemen predlogov izboljšav, pa še nisem dobil odgovora. (O tem tudi sindikat ni vedel ničesar — op. pisca). Ravno na področju inovacijske dejavnosti pri nas ni prave stimulacije. Mogoče bi lahko v okviru IMP ustanovili klub inovatorjev, da bi skupno razmišljali, snovali in uresničevali nove zamisli.«

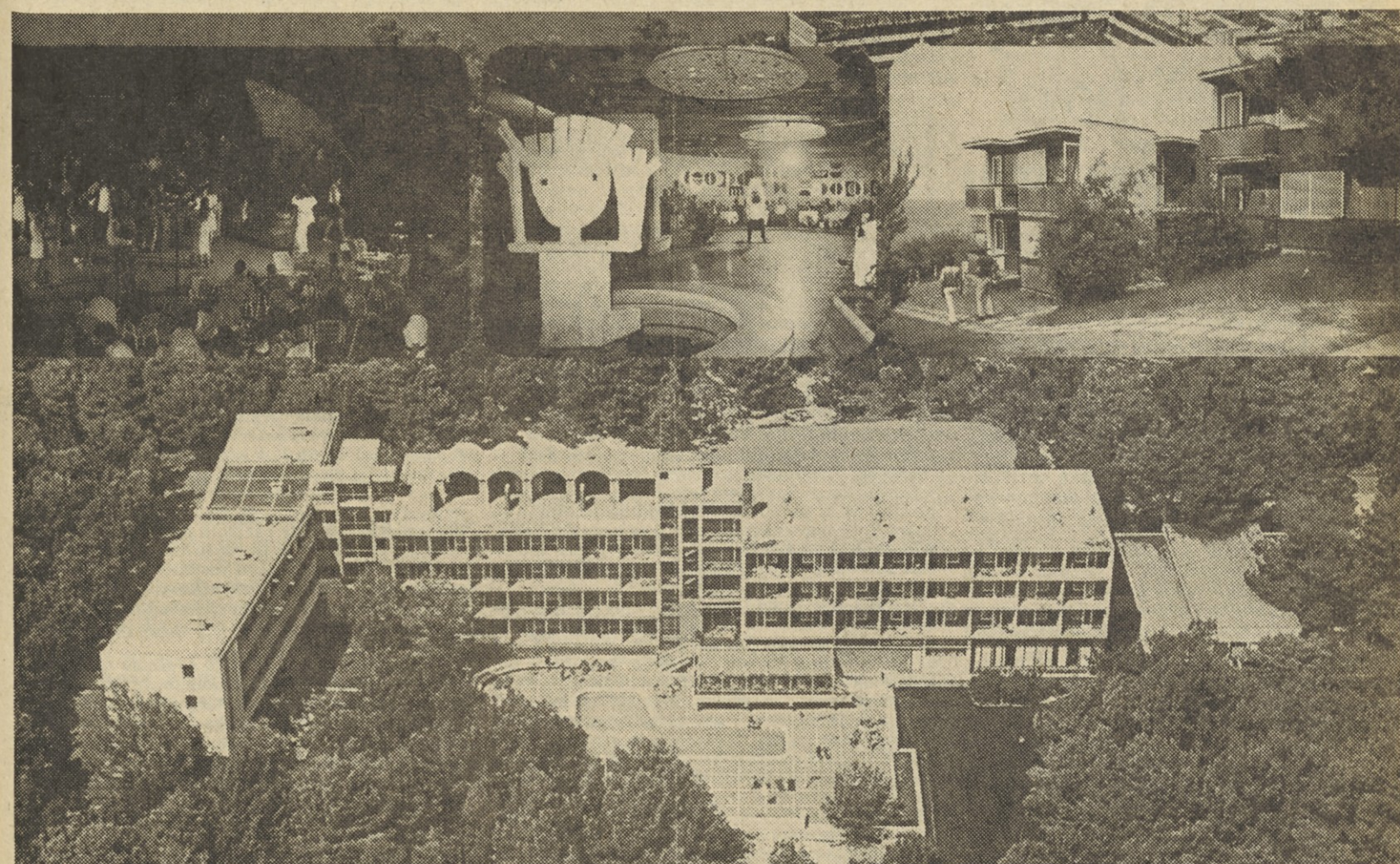
In še ena zanimivost: domača (njihova) montaža je najhujši reklamer njihovih proizvodov.

Tako torej naša Klima. S 370 zaposlenimi se uvršča na 6. mesto v IMP, po udeležbi realizacije v DO z 9,2% je 4., z ustvarjenim dohodkom na zaposlenega ali pa na proizvodno uro pa je prehitela vse naše TOZD. Upamo, da bo z enakim tempom nadaljevala in da bodo znali delovne navade prenesti na generacije, ki prihajajo v njihovo sredino.

TONE ŠTRUS

DOPI-
SUJTE
V
GLASNIK
IMP

ANJA — POČITNICE ● DOPUSTI — LETOVANJA — POČITNICE ● DOPUSTI — LETOVANJA — POČITNI

VERUDELA — v desnem zgornjem kotu so hišice, kjer bodo letovali naši delavci.

Še posebej priporočamo Filip Jakov tistim dopustnikom, ki bi si med dopustom radi ogledali Kornate, otok Pašman in Rabac, slapove Krke, Vransko jezero in NIN — lepo staro mesto z gotosko arhitekturo.

V Filip Jakovu bodo gostom nudili poln penzion po regresirani ceni.

Delavci IMP se prav tako lahko prijavijo za letovanje v **VODICAH PRIŠIBENIKU**, kjer ima TOZD Družbeni standard na voljo za glavno sezono nekaj ležišč.

V Vodicah niso sklenili pogodbe, pač pa so se z lastnikom zgradbe dogovorili za rezervacije.

Tudi za letovanja v Vodicah bodo naši dopustniki plačali regresirano ceno, kakor v počitniških domovih IMP.

Na seji sveta proizvajalcev in uporabnikov obračunske enote počitniški domovi dne 17. 3. 1977, so delegati sklenili, da ostanejo cene pijač enake, kakor v letu 1976, podražijo se samo tiste in toliko, kolikor se je dvignila nabavna cena in prometni davek.

Plaže VERUDELE, paskrbjeno je tudi za rekreacijo.

● TOZD PM KOPER

Koliko in zakaj smo bili bolni v preteklem letu

Delavski svet TOZD Projekt-montaža iz Kopra je zadovoljil splošno kadrovske službo, da analizira bolniški stalež in skuša ugotoviti, kje so tisti bistveni vzroki za tolikšno število bolniških izostankov, ki mimogrede povedano, postajajo že eden med številnimi faktorji, ki vplivajo na rentabilnost TOZD. Saj je število izostankov že zdavnaj prešlo tisto povprečno mejo bolovanj, ki se giblje nekje med 3,2 do 3,6 % od skupnega števila možnih delovnih ur.

V tej analizi bom skušal bolniške izostanke obravnavati z večih zornih kotov: splošne informacije o bolovanjih, ki so odraz razpoložljivih podatkov v podjetju, pričevanja delavcev, s katerimi sem se v času izdelave analize pogovarjal in prišel do raznih ugotovitev; ugotovitve in mnenja večjega števila zdravnikov, s katerimi sem razpravljajal o vprašanju bolniške, zdravljenju in problemih, s katerimi se posamezni zdravniki srečujejo in zakaj ti problemi nastajajo.

Namen tega sestavka ni kogarkoli individualno obravnavati, temveč je cilj te analize ugotoviti vzroke, zakaj prihaja do takega števila bolovanj in kako bi se ti vzroki lahko zmanjšali v neke sprejemljive okvire. Želim poudariti, da ugotovitve, ki bodo tu opisane, niso plod neke na hitro narejene analize zaradi tega, da se izpolni zadolžitev dana s strani organa upravljanja, temveč je to plod enoletnega dela oziroma opazovanja posameznih dogodkov ali tudi posameznih delavcev, ki izstopajo po številu bolovanj. Hočem povedati, da smo določene »bolniške« skozi enoletno obdobje opazovali, kje, kako in kdaj nastopajo bolovanja. Posamezniki so tudi vzbudili pozornost s svojim prekomernim bolovanjem tako, da smo od zdravnika dobili določene pozitivne ali negativne odgovore. Tako dobljena mnenja, lastno opazovanje in pogovori na gradbiščih že lahko tvorijo neko nepristransko ugotovitev, ki jo želimo skozi številke še podkrepiti.

V uvodu želim še poudariti, da bolniške ne samo v IMP temveč na splošno v Jugoslaviji že postajajo družbeni problem, s katerim se bomo morali resneje ukvarjati in tudi ostro ukrepati proti tistim, ki take pravice izrabljajo. Spomnim se neke koprskeske tovarne, kjer je v enem oddelku manjkalo 25 delavcev. Kontrolor je ob obisku na domu ugotovil porazno stanje, saj so se le trije od 25 držali zdravnikovih navodil, oziroma res bolovali.

Ko sem posamezne vodilne »maroderje« pobaral, zakaj sezonsko bolujejo, so mi dejali »pa zakaj ne bi, saj zato plačujem bolniško in nekaj lahko dobim nazaj, kar moram vsak mesec dati.« Takim in podobnim moram povedati jasno in nedvomno, da ne bolujejo vedno iz potrebe po zdravljenju temveč čestokrat iz drugih razlogov.

Ker je bolovanj do 30 dni največ in mora ta bolovanja plačati kolektiv iz svojega žepa, bo v bodoče verjetno bolj pozoren do podobnih primerov in sprejel ukrepe za preprečevanje zlorabe bolniške.

S tem ne mislimo negativno gledati na vse, ki tako ali drugače bolujejo. Delim mnenje s tovarišem, ki mi je, ko sem ga vprašal, zakaj vedno boluje 3 do 5 dni, dejal, da njemu zadostuje tolikšno število dni, da si pozdravi prehlad, revmo in druge bolezni. Pa še verjamem mu.

BOLOVANJA V LETU 1975

Zaradi bolovanj je bilo v letu 1975 izgubljenih 26.483 delovnih ur. Če to število pomnožimo z vrednostjo bruto prodajne ure, potem dobimo znesek, za katerega lahko rečemo, da je izgubljena realizacija. Kaj pomeni tolikšna izgubljena realizacija, bomo prikazali v bolovanjih za leto 1976.

Analiza strukture bolovanj pove, da okoli 92 % izpadlih ur na račun tako imenovanega kurativnega bolovanja, za katero se obračunava 90 % OD in le 7 do 8 % na zdravljenje zaradi poškodb na delu.

Lestvica bolnikov za leto 1975 je na prva tri mesta postavila:

- prvega s 575 urami ali 82. dnevi bolovanj
- drugega s 488 urami ali 69 dnevi bolovanj
- tretjega s 449 urami ali 64. dnevi bolovanj

Struktura bolovanj za prvega na lestvici je razdeljena na dve obdobji in sicer: pomlad pretežno, jesen manjši del. Torej bi lahko rekli sezonsko bolovanje.

Drugi je boloval pretežno v pomladansko poletnem času. Tretji po lestvici oziroma številu bolovanj je bil odsoten pretežno v dveh mesecih, med katerima je bil kratek presledek in bi v tem primeru šlo za težjo želodčno bolezen, ki se tudi v letu 1976 pojavlja v dveh močnih intervalih.

Zanimivo bo morda pogledati tudi socialno stanje treh »vodilnih« in sicer, prvi ima poleg redne zaposlitve tudi primeren dohodek od kmetijstva t.j. intenzivno obdeluje zemljo. Drugi resnično ne živi samo od dohodkov, ki si jih pridobi z redno zaposlitvijo in delom pri IMP, temveč je baje po njegovi izjavi glavni vir v popoldanskem delu in s honorarnim delom, ki ga je treba včasih opraviti tudi dopoldne.

Pri tretjem gre za težjo bolezen, ko mora popolnoma mirovati.

BOLOVANJA V LETU 1976

Število ur bolniških izostankov v letu 1976 je upoštevač oziroma primerjač število zaposlenih v prejšnjem in letošnjem letu padlo, kar je treba pozdraviti, ni pa tudi tu rečena zadnja beseda in bo treba, kot bomo v nadaljevanju tega sestavka videli, še marsikaj narediti, če se bomo hoteli počasi približati slovenskemu povprečju ali povprečju IMP kot celote.

Lansko leto je bilo upoštevač 397 zaposlenih zabeleženih 26.798 ur bolniških izostankov, kar je za 1 % manj na zaposlenega, kot leto dni prej. Če ne bi bilo močnega porasta bolniških izostankov zaradi nesreč ali poškodb pri delu, bi bil ta odstotek še nižji. Ugotovitev, da je bilo v letu 1975 približno 7 do 8 % bolnih oziroma odsotnosti zaradi nezgod in poškodb, potem vidimo, da je letos ta odstotek nekaj nad 13 % od celotnega števila bolnih, kar da povečanje nad 70 % na lanskeletno osnovo. To je podatek, nad katerim bi se mogla pristojna služba zamisliti in ne samo zamisliti, temveč tudi odgovarjati, kajti, če bomo tako nadaljevali, ne bo naše delo več varno in delavci so popolnoma upravičeni zahtevati vse predpisane varnostne ukrepe. Če smo na eni strani ugotavljali, da nekateri delavci izkoriščajo bolniško, potem moramo tudi reči, da gre za pomankljivo varnost pri delu in da se lahko jutri zgodi težja delovna nezgoda. Stari rek pravi, po toči zviniti je prepozno. Podatki so tu, ugotovitve tudi, potrebni so le ukrepi.

Bolniški izostanki v višini 26.798 delovnih ur nam predstavljajo izpad finančne realizacije 7.369.450,00 din. Če k temu prištejemo še izplačane hranarine v višini 470.550,70 din, potem dobimo jasnejšo podobo, za kakšen izpad gre. Iluzorno bi bilo pričakovati takojšen kvaliteten premik na bolje, so pa vse možnosti, da se tudi to področje kompleksno uredi.

ANALIZA NESREČ PRI DELU ZA LETO 1976

Prve analize nesreč pri delu za leto 1976 so pokazale, da je bilo nesreč pri delu 472 primerov, kar je sicer 14 primerov več kot v letu 1975. Ker pa je bilo v letu 1976 povprečno zaposlenih skoraj 1000 delavcev več, to pomeni, da se je zmanjšal procent ponesrečenih delavcev in sicer od 9,99 % v letu 1975 na 8,49 % ponesrečenih delavcev od povprečnega števila zaposlenih v letu 1976. To znižanje za 1,5 % je zelo razveseljivo, obenem pa velika obveza za v bodoče, saj nam procent lahko hitro zopet naraste.

Tudi za lansko leto je bila narejena lestvica bolniških izostankov in so posamezniki že presegli limit iz leta 1975, ko je bila najdaljša odsotnost z dela 82 delovnih dni. V letu 1976 pa znaša ta odsotnost že 105 delovnih dni. Sicer je to samo en primer, pa vendarle je. Organi upravljanja in delavska kontrola se bodo nad tem problemom morali zamisliti in nekaj ukreniti, da se taki in podobni primeri odpravijo. Če k tej številki o odsotnosti prištejemo še redni letni dopust, vidimo, da gre za skoraj 6-mesečno odsotnost z dela. Težko bi tak član kolektiva rekel, da mora nekaj od skupnosti dobiti, ker je praktično vso svojo presežno vrednost dela že v tej obliki več kot izkoristil.

Zmanjšanje bolovanj v lanskem letu je sicer vzpodbudno, ni pa tu še rečena zadnja beseda, kajti pogoji gospodarnosti postajajo vedno oostrejši, zato bo treba paziti, da ne bo prihajalo do takih ekcesov, ki TOZD ali delovni organizaciji kot celoti škodujejo, ker se običajno bolovanja pojavljajo takrat, ko je največ dela. To je popolnoma razumljivo, da ljudje, zlasti še monterji, zbolijo na gradbiščih ali na poti na delo in zaradi čestokrat tudi forsiranega nadurnega dela. Vendar naših težav investitor noče slišati in hoče imeti objekt zaključen do roka.

Ko obravnavamo vprašanje bolovanj, se moramo vprašati, ali smo res naredili, kar smo največ mogli. Sam bi dejal, da ne. Nek zdravnik mi je dejal, zakaj bi se prepiral s pacientom, če mu ne morem dokazati, da je zdrav, ker so zato potrebne daljše preiskave in danes je težko dokazati, da je nekdo 100 % zdrav, ker lahko ravno tega pacienta jutri doleti smrt, pa bom jaz za to kriv. Rajši mu priznam bolniško. Ali pa drugi: razne preiskave, meritve in ugotavljanja so vezana na večji tim zdravnikov in predno človek pride na vrsto, prvič zgubi veliko časa in drugič sam proces opazovanja je daljši kot bi bil, če bi bilo več zdravstvenega kadra.

To navajam zato, ker so to spoznale mnoge delovne organizacije in so organizirale zdravstveno službo in kontrolo bolnikov tako, da ni možno v taki meri izkoriščati hibe naše zdravstvene službe. Ne bi bilo napak, če bi tudi pri nas uresničili že zdavnaj sprožen predlog, da se organizira skupna zdravstvena služba s sorodnimi podjetji. Ne samo ideja, temveč tudi predlog je že tu.

SGP Gorica, enota Koper in Slikoplast Koper sta že pristopila k temu, da organizirata Splošno ambulantno, ki bi lahko začela poslovati v nekaj mesecih. Poleg splošne ambulantne predlagata ti dve delovni organizaciji še opremo prostora za zobno ambulantno. Pogovori so se že začeli in mislim, da bo naša TOZD k temu pristopila, zlasti še, ker gre za delovni organizaciji, ki imata isto kot mi terensko delo, t.j. da so delavci čestokrat zunaj kraja svojega stalnega bivališča, delajo na terenu, kjer so podvrženi vsem vremenskim razmeram. Podobni problemi — zato je lahko pot vseh treh enaka.

Ne bi smeli pozabiti, da na bolovanje v veliki meri vpliva tudi to, da se naši monterji preoblačijo po kleteh, v nezakurjenih prostorih brez možnosti, da se umijejo v topli vodi, da ni na razpolago mila, brisač in drugih pripomočkov, ki sodijo k sodobni higieni.

Manj vzpodbudno sliko dobimo ob primerjavi izgubljenih delovnih dni, saj je porast precejšen in sicer od 5.244 v letu 1975 na 6.109 v letu 1976. Ker moramo upoštevati tudi porast števila nesreč pri delu, moramo primerjati med sabo število izgubljenih delovnih dni na eno nesrečo. Tu je porast od 11,4 v letu 1975 na 12,9 v letu 1976. To pa tudi pomeni, da so bile nesreče pri delu v letu 1976 težje značaja.

Celotna analiza nesreč pri delu bo podana v prihodnji številki Glasnika.

VARSTVO PRI DELU IN NOV ZAKON

V letu 1976 smo v IMP pričeli pri občasni preizkusih znanja delavcev o varstvu pri delu uporabljati nove teste, ki so bili sestavljeni v letu 1975. Pri sestavljanju vprašanj iz skupnega dela smo dali predvsem poudarka novostim, ki jih je prinesel nov Zakon o varstvu pri delu. Čeprav je ta zakon bil sprejet pred več kot dvema letoma ugotavljamo, da so nekatera določila stare zakonodaje tako močno »zakoreninjena« med našimi zaposlenimi, da novosti nikakor ne morejo »prodreti«. Zato ne bo odveč, če v nadaljnjem opozorimo na nekatere od teh novosti iz Zakona o varstvu pri delu.

Nov zakon o varstvu pri delu že v samem začetku na novo določa obseg in vsebino varstva pri delu, se pravi celokupnost ukrepov, s katerimi si delavci ustvarjajo varno delovno okolje. Varno delovno okolje pa je zagotovljeno, če lahko delavec ob normalni pazljivosti ter strokovni in delovni sposobnosti opravlja svoje delo ne da bi se pri tem telesno poškodoval ali zbolel.

Novo je tudi določilo, da morajo za zagotavljanje pravic do varstva pri delu ter za varno delovno okolje in delovne razmere skrbeti delavci sami in to: z določanjem varstvenih ukrepov in normativov, z urejanjem varstva pri delu, z organiziranjem službe varstva pri delu, s samoupravnimi sporazumi in drugimi splošnimi akti. To določilo pravzaprav zamenjuje določilo iz temeljnega zakona o varstvu pri delu, po katerem je bila organizacija glavni nosilec vseh nalog in zadev, s katerimi se izvaja in pospešuje varstvo pri delu. To novo določilo je posledica nove ustavne opredelitve položaja delovnega človeka v združenem delu in pa dejstvo, da subjekt varstva pri delu ni organizacija združenega dela ampak delovni človek sam.

Zgoraj našteje novosti Zakona o varstvu pri delu so med našimi zaposlenimi dokaj poznane. To potrjuje dejstvo, da so odgovori na vprašanja iz tega dela običajno pravilni. Povsem drugače pa je pri vprašanjih, ki zadevajo določila glede upoštevanja varstvenih ukrepov in normativov, že pri projektiranju, graditvi in konstrukciji objektov, pri projektiranju tehnološkega procesa, pri projektiranju, konstruiranju in izdelovanju delovnih priprav in naprav ter sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu. Nov zakon več ne postavlja zahteve za pridobitev posebne javne listine, s katero bi dokazovali upoštevanje tako imenovanih določil predhodnega varstva. Kljub temu pa so »atesti« za delovne priprave in naprave in »strokovne ocene« za gradbene objekte tako »poznane stvari«, da večina zaposlenih, ki so do sedaj opravljali občasne preizkuse znanja, na vprašanje s kakšnim dokumentom dokazujemo upoštevanje določil predhodnega varstva, brez premišljevanja odgovori napačno. Torej: za dokaz, da je projektantska ali druga OZD upoštevala določila predhodnega varstva, mora izdati pismo izjavo; v kateri mora navesti, kateri predpisani ali splošno priznani varstveni ukrepi ali normativi so bili upoštevani. Ta pisma izjava pa zamenjuje javno listino, ki je bila predpisana s staro zakonodajo in jo je izdal pooblaščen strokovni zavod. Pismo izjavo morajo poleg zgoraj naštetih OZD izdati tudi uvozniki in z njimi dokazati, da so tudi pri uvozu delovnih priprav in naprav, sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu ter tehnične dokumentacije za gradbene objekte upoštevali varstvene ukrepe in normative. Pooblaš-

čena OZD (pooblaščen strokovni zavod) pa lahko izda strokovno oceno ali so res bili upoštevani varstveni ukrepi in normativi le na zahtevo organa inšpekcije dela ali prizadete OZD. Torej: varnostni atesti, strokovne ocene in certifikati z novim zakonom o varstvu pri delu niso več obvezni, pač pa jih zamenjuje pismena izjava, ki jo izda projektantska ali druga OZD.

Večje novosti Zakon predpisuje nadalje pri urejanju poučevanja in preiskovanja znanja delavcev o varstvu pri delu. Najbolje bo, če si ta dva člena zakona ogledamo bolj podrobno in se ob njunih določilih malo zamislimo:

»Organizacija združenega dela mora zagotoviti, da je vsak delavec po programu teoretičnega in praktičnega usposabljanja ob prvi in ob vsaki kasnejši razporeditvi na delovno mesto oziroma delo poučen o delovnih razmerah in nevarnostih pri delu, o varstvenih ukrepih, o sredstvih in opremi za osebno varstvo pri delu ter o njihovi uporabi.

Organizacija združenega dela mora opraviti občasne preizkuse znanja delavcev o varstvu pri delu, da se prepriča, če so usposobljeni za varno opravljanje, vodenje ali nadzorovanje del.

Roke in način občasni preizkusov iz prejšnjega odstavka določi organizacija združenega dela, vendar ta rok ne sme biti daljši od dveh let za delavce, ki neposredno opravljajo, vodijo in nadzorujejo delo, pri katerih je večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar.

Dokler delavec nima potrebnega znanja in ustrezno opravljenega preizkusa, ne sme samostojno opravljati, voditi ali nadzorovati del.

V zvezi s določilom o usposabljanju naj omenimo le to, da je služba varstva pri delu v začetku lanskega leta izdelala program, ki je bil objavljen v lanskim četrti številki IMP Glasnika. V zvezi z občasnimi preizkusi znanja pa moramo poudariti predvsem naslednje:

1. Občasne preizkuse znanja morajo opravljati vsi delavci, ki opravljajo, vodijo ali nadzorujejo dela.

2. Zakon predpisuje le najdaljši rok obasnih preizkusov znanja o varstvu pri delu za delavce, ki imajo opravke z deli, pri katerih je večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar.

3. Vsak delavec mora opraviti preizkus znanja iz varstva pri delu, sicer ne more in ne sme samostojno opravljati, voditi ali nadzorovati del.

Tudi organizacija varstva pri delu na skupnem gradbišču, se pravi na gradbišču, kjer opravlja svoje delo hkrati več organizacij združenega dela, je bolj natančno določena, kot pa je bila v prejšnjem republiškem zakonu, dočim Temeljni zakon o varstvu pri delu takega določila sploh ni imel. Določeno je, da morajo izvajalci del s pismenim dogovorom določiti skupne varstvene ukrepe, skupno organizacijo varstva pri delu ter obveznosti in pravice delavcev, ki jim je naložena skrb za zagotavljanje varnega delovnega okolja in varnih delovnih razmer na takšnem skupnem delovišču. Poleg tega pa je potrebno še pooblastiti določenega delavca, ki bo skrbel za vsklajeno izvajanje del in varstvenih ukrepov.

Naslednja važnejša pa manj poznana določila najdemo še v opisih pravic in dolžnosti delavcev pri delu, in sicer:

»Delavec mora opravljati svoje delo ozi-

roma voditi in organizirati delo s tolikšno pazljivostjo, da s tem varuje svoje življenje in zdravje in življenje drugih.

Delavec ima pravico in obveznost uporabljati varstvene naprave ter sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu po njihovem namenu, pazljivo ravnati z njimi in skrbeti, da so v brezhibnem stanju.

Delavec je dolžan neposrednemu vodji del takoj prijaviti vsako pomanjkljivost, okvaro ali drug pojav, ki bi lahko pri delu ogrozil njegovo varnost ali varnost drugih delavcev.

Pogosto se srečujemo z vprašanjem, kaj lahko, oziroma kaj moramo storiti z delavcem, ki ne upošteva predpisanih varstvenih ukrepov in normativov ali ne uporablja predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo. Če bi točno poznali in razumeli določilo 27. člena Zakona o varstvu pri delu, potem do takih vprašanj sploh n bi prišlo, res pa je tudi, da delavci pogosto odklanjajo uporabo sredstev in opreme za osebno varstvo zato, ker jih ali silimo k uporabi tudi takrat, kadar to objektivno ni potrebno ali silimo k uporabi tudi takrat, kadar to objektivno ni potrebno ali pa zato, ker jim ne znamo prikazati namen in nujnost uporabe. Da bodo dileme manjše, je najbolje, če si to določilo ogledamo v celoti:

»Če delavec pri delu ne upošteva predpisanih varstvenih ukrepov in normativov, ne uporablja predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo ter ne izpolnjuje drugih obveznosti v zvezi z varstvom pri delu, se šteje, da s takim ravnanjem ogrožajo svojo varnost in varnost drugih delavcev pri delu.

Delavca, ki kljub opozorilu ne izpolnjuje varstvenih ukrepov in s tem ogroža svojo varnost ali varnost drugih delavcev, pooblaščen vodja del odstrani z dela, dokler delavec ne uporabi predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu oziroma dokler se ne ravna po predpisih varstvenih ukrepov. Obenem je treba zoper takega delavca uvesti postopek zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti.

Ob koncu si oglejmo še, kako je v zakonu »poskrbljeno« za uveljavljanje pravic do varstva pri delu. To določilo najdemo v 29. členu Zakona:

»Za uveljavljanje pravic do varstva pri delu lahko delavec pismeno ali ustno zahteva, da odgovorni delavec poskrbi za izvedbo varstvenih ukrepov.

Če zahtevi iz prejšnjega odstavka ni ugodeno v osmih dneh ali če je delavec mnenja, da zahtevani varstveni ukrepi niso bili izvedeni po predpisih o varstvu pri delu, lahko vloži zahtevo pri organu organizacije združenega dela za zadeve varstva pri delu, hkrati pa se lahko obrne na pristojni organ inšpekcije dela z zahtevo, naj izda ustrezno odločbo.

Če organ inšpekcije dela ugotovi, da v osmih dneh zahtevi iz prejšnjega odstavka ni bilo ugodeno, mora po opravljenem ogledu izdati odločbo, s katero naloži, da je treba izvesti varstveni ukrep, in določi rok, v katerem je treba to storiti, oziroma obvesti delavca, iz katerih razlogov njegova zahteva ni utemeljena.

V nadaljnjem Zakon obravnava nadzorstvo nad izvajanjem predpisov o varstvu pri delu, obvezo vodenja evidenc in kazenske ter prehodne in končne določbe. Važnejša določila iz teh področij pa si bomo ogledali ob kakšni drugi priliki.

ANDREJ HUDOKLIN, dipl. inž.

ZAKON O ZDRUŽENEM DELU

Z ozirom da so v drugi številki Glasnika bili obdelani oziroma pojasnjeni družbeno ekonomski odnosi delavcev v združenem delu, bom skušal v tej številki na iniciativo uredniškega odbora pojasniti vprašanje samoupravnega odločanja in odgovornost za predlagane predloge in sklepe

INFORMIRANJE

Eden od predpogojev za uspešno samoupravno odločanje, ki ga organi v organizaciji združenega dela morajo zagotoviti, to je redno in pravočasno, resnično in popolno obveščanje

- o celotnem poslovanju temeljne organizacije

- o njenem materialnem — finančnem stanju

- o pridobivanju in delitvi dohodka ter uporabi sredstev

- o rezultatih doseženih z združevanjem sredstev

- o izvrševanju sklepov delavskega sveta in izvršilnega organa

- o delu poslovnega organa TOZD in delovne organizacije

- o pripravi na splošno ljudsko obrambo in uresničevanje družbene samozaščite, kakor tudi o drugih vprašanjih, ki so pomembni za upravljanje, odločanje in uresničevanje samoupravne delavske kontrole.

Prav na osnovi pravočasnega obveščanja o navedenih vprašanjih, lahko delavci izoblikujejo svoje odločitve. V ta namen zakon nalaga delavcem, da v svojih samoupravnih splošnih aktih razdelijo določbe o informiranju in da opredelijo, kateri podatki se morajo redno objavljati in določiti rok obveščanja in način, z namenom, da se vsak delavec seznani s poročili, jih prouči in zavzame svoje stališče.

INICIATIVA ZA ODLOČANJE

Pobudo za odločanje o določenem vprašanju lahko poda vsak delavec v TOZD, vendar je treba ločiti pobude, ki izvirajo od posameznih delavcev ali skupin, družbenopolitičnih organizacij in organov upravljanja na eni strani in na drugi pobude, ki nastajajo kot dolžnost poslovnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostjo ter končno pobude, ki lahko izvirajo izven TOZD — občinska skupščina, družbeni pravobranilec samoupravljanja, služba družbenega knjigovodstva, sodni in upravni organi.

V ta namen se pobude praviloma obdelajo, preizkusijo in izdelajo dokončni predlogi in se morajo poslovni organi ter delavci s posebnimi pooblastili praviloma pojaviti pred delavci z dokončnimi predlogi.

V samoupravnih splošnih aktih bo potrebno določiti rok, v katerem je organ, na katerega je naslovljena pobuda, dolžan dati odgovor. Organ upravljanja obravnava pobudo na prvem zasedanju. Poslovni organ ali strokovna služba pa je dolžna dati odgovor v 8 dneh z obrazložitvijo.

OBLIKOVANJE PREDLOGA

Pri oblikovanju dokončnega predloga, o katerem bodo morali odločati delavci ali organi upravljanja se bodo morala upoštevati naslednja načela: načelo ustavnosti in zakonitosti, družbene in ekonomske enotnosti, spo-

tovanje skupnih in splošnih interesov ter pravila socialistične morale. Predlog mora vsebovati naslednje elemente: ime organa, službe, delavca, ki je dal predlog za odločitev, obrazloženo mnenje strokovnih služb (po sektorjih), povzetek mnenja delovne skupnosti in sindikalne organizacije, stališče družbenopolitične skupnosti, strokovnih in znanstvenih institucij, bank, zunanjih sodelavcev (kadar je potrebno sodelovanje zunanjih delavnikov).

Poudarek je, da je končni predlog za odločanje podan pismeno in podpisan od predlagatelja, saj se sicer ne more uveljavljati odgovornost za predlagane odločitve. Zato je potreben visoko kvalificiran aparat strokovnega vođenja, ki mora biti sam strokovno odgovoren, ne samo kolektivu, temveč tudi širši družbeni skupnosti. Pri informiranju pa ima tudi posebno vlogo sindikat, ki je dolžan, da organizira predhodno javno obravnavo. O tem, kaj se bo obravnavalo v predhodni obravnavi pa odloča delavski svet, ki je dolžan oz. bi moral na področju obravnavanja dopolnitev, spreminjanju oz. sprejemanju samoupravnih splošnih aktov ali drugih obsežnejših odločitev, da zavzame svoje stališče in ga posreduje delavcem.

OBLIKE

SAMOUPRAVNEGA ODLOČANJA

Vsebina samoupravnega odločanja je opredeljena v določbah ustave, dočim zakon o združenem delu opredeljuje oblike odločanja in določa, da delavci v uresničevanju svojih družbeno ekonomskih in drugih samoupravnih pravic odločajo na svojih zbiorih z referendumom in v drugih oblikah osebnega izjavljanja, po delegatih v delavskem svetu in z nadzorstvom nad delom organov in služb v organizacijah združenega dela, kakor tudi po delegacijah in delegatih v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in skupščinah družbenopolitičnih skupnosti.

REFERENDUM

Kot oblika osebnega izjavljanja določa zakon, da delavci v temeljni organizaciji odločajo z referendumom

- o samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji

- o samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo, sestavljeno OZD in poslovno skupnost

- o spremembah pri organiziranju temeljne organizacije

- o statutu TOZD, delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela

- o osnovah plana temeljne organizacije

- o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev

- o drugih samoupravnih sporazumih, če je to v zakonu določeno

- o sklepih, ki se nanašajo na odpoved pravic do povrnitve združenih sredstev oz. nadomestila za gospodarjenje z združenimi sredstvi, kakor tudi o drugih vprašanjih, ki jih določata samoupravni sporazum in statut TOZD.

Delavci odločajo z referendumom tudi o drugih vprašanjih, o katerih se odloča z osebnim izjavljanjem. Če tako določa večina delav-

cev temeljne organizacije. Sam postopek za izvedbo referenduma pa bo podrobno reguliran v posebnem republiškem zakonu.

ZBOR DELAVCEV

Na svojih zbiorih delavci dajejo pobude, predloge in mnenja, usklajujejo stališča pri uresničevanju pravic dela z družbenimi sredstvi in drugih samoupravnih pravic, določajo smernice za delo delegacij in delegatov ter sprejemajo sklepe pod pogoji in na način, ki jih določajo zakon, samoupravni sporazumi in statut.

PODPISOVANJE IN PISMENE IZJAVE

Kot posebna oblika osebnega izjavljanja ni posebej opredeljena v zakonu o združenem delu. Nedvomno pa je, da je podpisovanje splošnega akta ali dajanje pismenih izjav o njegovem sprejemu lahko posebna oblika osebnega izjavljanja ter tako na ta način ugotavljanja potrebne večine. Zakon v svojem 611. čl. določa, da je samoupravni splošni akt sprejet v temeljni organizaciji z večino glasov, to pomeni, da je to poseben način ugotavljanja večine. Kdaj naj bi delavci odločali na ta način, se uredi v statutu oz. samoupravnem sporazumu.

ODLOČANJE

PO DELEGATIH IN DELEGACIJAH

V tem poglavju zakon določa, da delavci odloča skupaj in enakopravno z drugimi delavci v temeljni organizaciji po delegatu v delavskem svetu, tako da skupaj in enakopravno z drugimi delavci določa stališča o delegatovem delu ter mu daje smernice glede izjavljanja o vprašanjih, o katerih odloča delavski svet. Seveda pa bo delegat zastopal tiste smernice, ki jih je zavzela večina delavcev. Delovno področje delavskega sveta je opredeljeno v 125. čl. ustave SRS ter mora prav tako biti določeno v statutu temeljne organizacije.

ODLOČANJE

V DELOVNI ORGANIZACIJI

Pri odločanju v delovni organizaciji je treba ločevati naslednje: odločanje o materialnih obveznostih in o tistih, glede katerih se delavci osebno izjavljajo ter obravnavanje drugih primerov. V tem primeru je potrebno ločiti vprašanja, glede katerih se delavci osebno izjavljajo in materialne obveznosti od drugih vprašanj. Ker je delegacija temeljne organizacije vezana na stališča delavcev oz. delavskega sveta, mora ravnati v skladu s smernicami, ki so jih prejeli.

V organih delovne organizacije se glasuje po sistemu delegacij temeljne organizacije; vse delegacije so enakopravne in sklep je sprejet le ob pogoju soglasja. Vse delegacije se morajo torej strinjati s predlaganim sklepom. V nasprotnem primeru, če sklep ni sprejet je potrebno ponovno samoupravno sporazumevanje, dogovarjanje in razčiščevanje nejasnih vprašanj.

V članku sem nekatere oblike samoupravnega odločanja obdelal le načelno in bo potrebno temu vprašanju posvetiti vso pozornost, ko bomo usklajevali našo interno zakonodajo z zakonom o združenem delu.

Havana — glavno mesto Kube

Med Kubo in Jugoslavijo je podpisan dogovor o mednarodnem tehničnem, znanstvenem in kulturnem sodelovanju. Pri tem dogovoru naj bi Jugoslavija pošljala vsako leto na Kubo strokovnjake, ki bi pomagali na najrazličnejših področjih. Lansko leto je Kuba zaprosila za pomoč na področju izgradnje turističnih objektov in sicer za dva arhitekta, enega tehnologa in enega strokovnjaka za klimatizacijo. Jeseni je bila ekipa sestavljena in sredi novembra smo odpotovali v Havano. Iz Ljubljane smo bili trije: arhitekta ing. Lajovic in ing. Šoltes ter jaz; tehnolog Veličan pa je bil iz Zagreba.

Na Kubo me je spremljal občutek poti v neznan. Razen informacij iz časopisov nam praktično nihče ni vedel ničesar povedati, niti sami organizatorji naše misije ne.

Kuba je največji otok Zahodne Indije. Leži južno od Floride, vzhodno od mehiškega polotoka Yucatan in zahodno od Haitija. V primerjavi z Jugoslavijo je skoraj enako dolga kot naša država, le da je precej ožja in meri 115.000 kvadratnih km. Ima približno 9 milijonov prebivalcev, od katerih jih živi 1,7 milijona v glavnem mestu Havani (La Habana).

Prebivalci so približno polovica belci — potomci Špancev — druga polovica pa so črnci, mulati in manjše število Kitajcev ter ostalih ras. Rasizma ne poznajo, kar dokaj olajša medsebojne odnose, delo ter življenje nasploh.

Kubo je odkril 1492 Krištof Kolumb in od tedaj je bila za razliko od ostalih Karibskih otokov skoraj izključno samo v španskih rokah do svoje osvojitve 1899, ko je postala samostojna.

Vendar je že po nekaj letih padla pod močan vpliv ZDA, pod katerim je ostala do revolucije, ko je leta 1959 postal predsednik Fidel Castro. Iz najnovejše dobe se spomnimo še kubanske krize, invazije v Prašičjem zalivu — dogodkov, ki so pretresli svet.

Kubanska misija

Kmalu zatem, ko pristane letalo na Havanskem letališču Jose Marti, občutiš, da te sprejme vsa živopisnost kubanske preteklosti in sedanjosti: navezanost na špansko tradicijo se prepleta z uresničevanjem idej revolucije modernega življenja. Kmalu spoznaš, da naša merila za ocenjevanje življenja v tamkajšnjem svetu odpovedo. Potrebovali smo precej časa, da smo razumeli njihove razloge, o njihovem življenju — morda nekaterih še sedaj ne razumemo popolnoma. Dejstvo je, da si zelo prizadevajo, da bi zagotovili osnovne življenjske pogoje vsakomur. Imajo brezplačno zdravstveno varstvo po vsej deželi, vsakdo ima možnost za šolanje (otroci v šolah in starejši v tečajih), brezposelnosti ni, prehrano in predmete za osebno porabo imajo deloma racinirane, vendar na ta način v osnovi zagotovljene, davkov ne poznajo. Poleg tega imajo športne prireditve brez vstopnine, za kulturne prireditve (kino, gledališče, itd.) pa je vstopnina minimalna.

Če primerjamo stanje pred revolucijo s sedanjim, vidimo, da je storjen velik korak naprej. Seveda na drugi strani ni videti nikjer več tistega navideznega bogastva, ki ga je prinesla pred revolucijo v Havano predvsem mafija iz ZDA. Tedaj je bila Havana poznana kot mesto, v katerem ni manjkalo igralnic, kabaretov, barov in vsakovrstne zabave. Tega sedaj ni več.

Turizem bi moral biti na Kubi — poleg proizvodnje sladkorja in kave — eden izmed najpomembnejših vej gospodarstva in predvsem vir deviz. Leta 1958 (zadnje leto pred revolucijo) je imela Kuba 33% vsega karibskega turizma, nakar je turizem popolnoma usahnil. Šele po letu 1970 je začel turizem pomalem spet oživljati in Kuba si sedaj močno prizadeva, da bi pritegnila čim več

turistov iz držav s trdno valuto. Trenutno je takih turistov največ iz Kanade, iz Evrope pa prihajajo manjše grupe iz skandinavskih držav, Nizozemske, Francije, Španije, Italije in Grčije. Nekaj turistov prihaja tudi iz vzhodnoevropskih držav. Turistična sezona za tuje turiste traja od srede decembra do začetka maja, ko je toplo in ne preveč vlažno, v drugih letnih časih pa vlaga toliko naraste, da je bivanje za tujce neprijetno; tedaj so turisti samo domačini.

Hoteli in ostali turistični objekti so bili zgrajeni večinoma pred revolucijo, kar pomeni, da so razmeroma stari in v ne preveč dobrem stanju. Instalacije v njih so izključno samo iz ZDA, vendar jih je treba sedaj vse obnoviti. V najbolj luksuznih hotelih v Havani, Habana, Riviera in Capri, so že obnovljene, in sicer je dotrajana oprema zamenjana z japonskimi proizvodi. Sedaj obnavljajo hotel Habana Libre (bivši Hilton) in tudi tu je nova oprema japonska.

Novi hoteli in ostali turistični objekti, ki so jih v zadnjem času zgradili na Kubi, so narejeni po tipskih projektih s predfabriciranimi betonskimi elementi, ki jih uporabljajo tudi za gradnjo drugih objektov (tovarne, šole).

Za hotele so manj primerni, vendar glede na pomanjkanje strokovnega kadra edino možni.

Hoteli so v glavnem zgrajeni ob morju, le večja mesta imajo tudi hotele za poslovne goste. Začeli so tudi gradnjo gorskega letovišča na Sierrri de Escambray na višini 900 m nad morjem, vendar je njegova usoda negotova, ker domačini niso navajeni na tako vrst turizma, tujci pa prihajajo na Karibe predvsem zaradi morja.

PETER GSPAN

● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI

PRIŠLI V MESECU FEBRUARJU LETA 1977

TOZD »Klima«, Ljubljana:

Jankovič Danica, snažilka
Grdadolnik Janez, KV mizar
Boh Vlastimir, vodja operative priprave dela
Majsen Vesna, snažilka

TOZD »Ogrevanje, vodovod«, Ljubljana:

Medved Franc, KV monter
Čepon Janez, KV monter
Kastelic Jožko, KV monter (sklenil delovno razmerje)
Kuraja Dragan, VKV voznik tovornjaka

TOZD »SKIP«, Ljubljana:

Kaker Pavla, servirka
Kovačič Stanko, spec. ključ.

TOZD »TRAA«, Ljubljana:

Bombač Bojan, strojni inženir-pripravnik
Mišič Luka, PU strugar
Kastelic Ignac, PU strugar
Hvalič Darinka, administrator
Kolenc Božo, metal. tehnik

TOZD »Elektromontaža«, Ljubljana:

Končar Janez, monter (iz JLA)
Gligorović Prva, snažilka
Zimic Boris, monter
Bolta Dušan, monter (iz JLA)
Barbulović Velika, snažilka
Jerinič Stanko, monter (iz JLA)
Černe Danijela, strojepiska
Kolbezen Marjan, monter (iz JLA)

TOZD »TEN«, Ljubljana:

Hočevar Elizabeta, adm. referent
Čureković Ismet, servisni monter-specialist

TOZD »Dvigalo«, Ljubljana:

Grmek Irena, administrator
Marinčič Mira, snažilka
Lavrič Franc, spec. monter

TOZD »Družbeni standard«, Ljubljana:

Drame Jože, upravnik samskega doma

TOZD »Projektivni biro«, Ljubljana:

Ferlič Janko, kopirec
Hrovatin Saša, ing. — pripravnik z višješolsko izobrazbo
Goli Drago, dipl. ing. — pripravnik z visokošolsko izobrazbo
Slibar Zdenka, strojepiska

Delovna skupnost strokovnih služb, Ljubljana:

Zajc ing. Franc, vodja montaže kompleksnih objektov
Semolič Viljem, dipl. oec., vodja centra za vodenje glavnih knjig
Mira Emad, dipl. ing. — projektant-obdelovalec (prem. iz TOZD »Klima«)

TOZD »Projekt, montaža, inženiring«, Maribor:

Lamut Dušan, KV delavec
Jankič Danijel, KV delavec
Kožar Emilijan, ing., VŠ delavec
Borec Jože, ing., VŠ delavec
Hrustek Ivank, VK delavec
Kalšek Mirko, KV delavec

TOZD »Projekt, montaža«, Koper:

Markovič Lucija, NK kuharica
Cunja Darinka, NS delavka
Škrlič Franko, KV delavec
Vladič Natalija, NS delavka
Grmek Ida, NK risarka

VABILO PEVKAM

Obveščamo vse članice našega kolektiva, ki imajo veselje do petja, da zbiramo prijave za mešani zbor. Prijavite se lahko tov. Stanetu Zevniku po telefonu št. 321-043 int. 228 ali osebno na Titovi 37 (I. nadstropje). Če bo prijavljenih dovolj pevk, bomo takoj začeli z vajami, ki bodo enkrat tedensko v upravni stavbi na Titovi 37.

TOZD »Livarna«, Ivančna gorica:

Longar Ludvik, PK delavec
Lavrič Ana, NK delavka

TOZD »Elektrokovinar«, Ptuj:

Kmetec Drago, NK delavec

ODŠLI V MESECU FEBRUARJU 1977

TOZD »Klima«, Ljubljana:

Favaj Tomaž, v JLA
Fingšt Jože, sporazumno
Mira Emad, prem. v DSSS

KONEC MESECA FEBRUARJA JE BILO V »IMP« ZAPOSLENIH 5669 DELAVCEV, OD TEGA 823 UČENCEV V GOSPODARSTVU IN 49 V INOZEMSTVU. UPAMO, DA SE NOVO SPREJETI DELAVCI PRI NAS DOBRO POČUTIJO.

TOZD »Ogrevanje, vodovod«, Ljubljana:

Koščak Jože, v JLA
Kastelic Jože, potekla učna pogodba
Preglej Drago, sporazumno
Kutnjak Josip, na lastno željo
Krhač Vlado, potekla učna pogodba
Huskič Alojz, prekinil učno pogodbo

TOZD »SKIP«, Ljubljana:

Uršič Dominik, na lastno željo
Jenko Dragica, sporazumno

TOZD »TRAA«, Ljubljana:

Kumer Helmut, odpoved delavca
Boben Joško, sporazumno

Trlep Anton, v JLA
Mlakar Janez, odpoved delavca
Kolenc Božo, v poizkusni dobi
Kremžar Ambrož, sporazumno
Kuraja Dragan, prem. v TOZD OV
Čeh Dušan, odpoved delavca
Štrukelj Miro, v zaporu
Šumljak Mitja, odpoved delavca

TOZD »Elektromontaža«, Ljubljana:

Žemlič Ljubo, v JLA
Lampič Nataša, na željo delavke

TOZD »TEN«, Ljubljana:

Solje Rok, na lastno odpoved
Mitrovič Aleksa, prekinitev učne pogodbe

TOZD »Dvigalo«, Ljubljana:

Lotrič Marija, sporazumno
Lazar Jože, v JLA
Lavrič Franc, zaposlil kot delavec

TOZD »Projektivni biro«, Ljubljana:

Anžur Marjan, dipl. ing., na željo delavca

TOZD »Projekt, montaža, inženiring«, Maribor:

Rosič Jožefa, potek pogodbe
Cvetko Ana, potek pogodbe
Kosi Jožef, v JLA
Zelenko Emil, sporazumno
Nasko Franc, sporazumno

TOZD »Projekt, montaža«, Koper:

Stranščak Janko, v zaporu
Barbarič Dušan, na željo delavca
Peroša Milan, v JLA

TOZD »TIO«, Idrija:

Šturm Jadran, sporazumno

TOZD »Livarna«, Ivančna gorica:

Moškrič Janko, odpoved delavca
Kraševac Ivan, umrl
Strmole Rajko, samovoljno

TOZD »Elektrokovinar«, Ptuj:

Rogina Franc, na lastno željo
Kramberger Jože, sporazumno
Žgeč Jože, v JLA

PRIJATELJU V V SLOVO

V soboto, 19. 2. 1977, smo pospremili na zadnjo pot na pokopališče Ljubljana-Polje sodelavca Ivana Kraševca, dipl. ing. metalurgije.

Obnemeli smo v bolečini. Nismo mogli verjeti kruti resnici. Tih, skromen, nasmajan si do zadnje ure opravljal svoje delovne dolžnosti. Tvoji sodelavci so te vsak dan čakali, tako tudi jutro, vendar žal zaman. Bolezen, ki te je vse življenje spremljala, ti je naenkrat prekinila življenjsko pot.

Cepprav še mlad, si že okusil tegobe življenja. Odraščal si v taborišču, posledice si nosil s seboj vse življenje. Težki boleznini nisi klonil, hotel si biti močnejši od nje. Dokončal si srednjo metalurško o solo in v letu 1971 diplomiral na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Kot mlad inženir metalurgije si se zaposlil v podjetju Unitas Ljubljana, v juniju 1976 pa si postal član delovnega kolektiva IMP Ljubljana, TOZD Livarna Ivančna gorica. Takoj si se vključil v kolektiv. Med prijatelji si kazal vselej tiste vrline človeka, ki se odlikujejo po odkritem značaju, veselju do dela, dobrem in iskrenem tovarštvu in ne nazadnje topli dlani, vedno pripravljeni storiti kaj dobrega.

Krivično je, da tako mlado življenje preneha, ko še ni doseglo svojega vrha. Kdo bi vedel, kaj vse je prekinila ta nepričakovana in prezgodnja smrt.

Ne bomo te zlahka pozabili, Ivan! Nam in marsikateremu poslovnemu partnerju boš ostal v spominu kot iskren tovariš in sodelavec, za katerim se je skrivala tudi prava moštost in spoštnost živeti pošteno. Ohranili te bomo v lepem spominu.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi izrekli sožalje, še posebno pa sodelavcem iz inženiringa in sindikalni organizaciji IMP za venca z lepim cvetjem, ki ste jih poslali na grob na Vrhniki.

LOJZE ZALAR

PREPOVED PRINAŠANJA ALKOHOLNIH PIJAČ

Na podlagi 31. in 34. člena zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 32-74), izdaja republiški inšpektorat dela naslednjo

ODLOČBO

Prepoveduje se v delovnem času nositi v vse prostore in na vsa delovna mesta Industrijskega montažnega podjetja — »IMP«, n. sol. o. alkoholne pijače (vključno pivo) in jih uživati.

Vinjenim ni dovoljen vstop v delavnice in na delovne kraje!

Rok prepovedi 15. 3. 1977.

OZD »IMP« mora obvestiti Republiški inšpektorat dela o ukrepih, ki jih je podvzela, da se odpravi gornja nepravilnost v roku 8 dni od dneva poteka roka.

Obrazložitev:

Odločba je izdana na osnovi rednih in izrednih pregledov Industrijskega montažnega podjetja »IMP« Ljubljana in njegovih TOZD in delovnih enot v letu 1976 in 1977. Ker se je pri pregledih ugotovilo, da posamezni delavci prinašajo v delovne prostore alkoholne pijače, predvsem pivo, in ker se je ugotovila vinjenost teh delavcev na delovnih mestih, je republiški inšpektorat dela odredil tako, kot je to navedeno v dispozitivu.

Odločba je s tem utemeljena.

Pri odložitvi je bil upoštevan 48. člen splošnega pravilnika o higienskih in tehničnih varnostnih ukrepih pri delu (Uradni list FLRJ, št. 16-47).

Zahteva za poročilo o izvršitvi te odločbe temelji na drugem odstavku 42. člena zakona o varstvu pri delu.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba v roku 8 dni od dneva vročitve. Pritožba se vloži pri Republiškem inšpektoratu dela ali neposredno pri Republiškem sekretariatu za delo, lahko pa se ustno na zapisnik in se mora kolkovati s kolekom 10 din.

DOSTAVLJENO:

»IMP« Ljubljana,
arhiv

Republiški inšpektor dela:
KRAMAR IVAN, dipl. ing., l. r.

Pripis:

Republiški inšpektor je že pred časom izdal odločbo, da je prepovedano prinašati alkohol na delovna mesta (vključno pivo), medtem ko je pivo v jedilnicah še dovoljeval. Ker pa so bili nekateri posamezniki nedisciplinirani in so pivo odnašali na delovno mesto ali bili vinjeni na delovnem mestu, je bil

inšpektorat prisiljen izdati zgornjo odločbo. Lani je republiški inšpektor dela večkrat zabeležil v zapisnike, da ponekod tolerirajo uživanje alkohola med delovnim časom. Iz zapisnikov lahko ugotovimo, kje in kdaj je inšpektor našel na delu vinjene delavce ali prazne steklenice:

- v delavnici TOZD OV v Vojkovi ulici (2. 3. 1977)
- v delavnici TOZD Blisk (29. 10. 1976)
- v delavnici TOZD EKO (28. 10. 1976)
- v delavnici TOZD TEN (13. 9. 1976)
- v delavnici TOZD Elektromontaže v Sl. Konjicah (20. 7. 1976)
- po gradbiščih TOZD OV na Gorenjskem (28. 10. 1976)

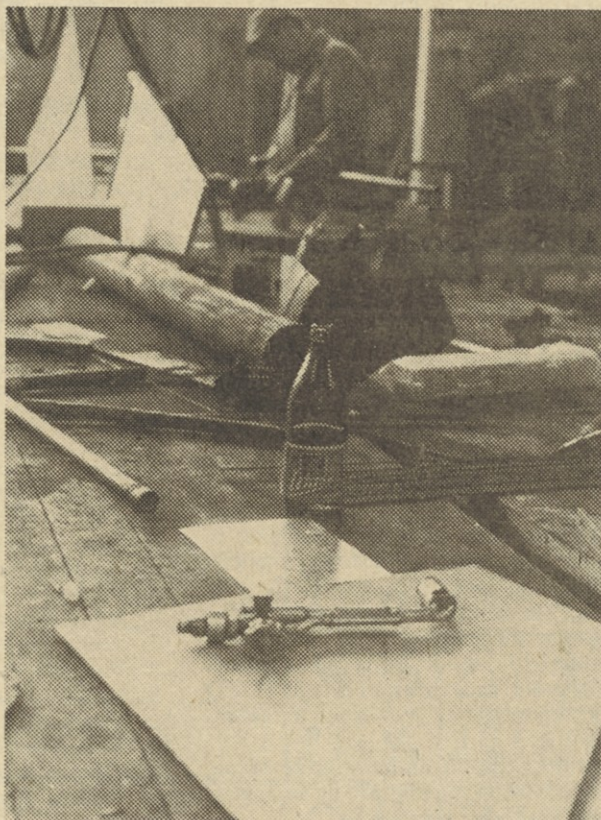
Očitno bo treba na tem področju uvesti nekaj rigoroznih ukrepov, ker se pijačevanje marsikje ponavlja. Odgovornost zanj nosijo prav gotovo tudi neposredni vodje, četudi sami niso udeleženi, ker ničesar ne ukrejejo.

Steklenice lahko vidite kjerkoli

**PRIMERA,
PA NE
ZA ZGLED!**

Zakaj odločba, o tem
priča tudi prva fotografija
desno. Druga desno pa
govori: Vsak jo hoče
imeti pri roki!

REKREACIJA V IMP • REKREACIJA V IMP • REKREACIJA V IMP • REKREACIJA V IMP •

STRELJANJE

Tudi to tekmovanje sodi v letne igre ŠIG 77, izvedeno pa je bilo v Trbovljah 5. 3. 1977 v organizaciji GIP Beton Zasavje — Operativa Trbovlje.

Moški so streljali v telovadnici osnovne šole, ženske pa na strelišču SD Beton. Dosežki na tako množičnem tekmovanju, saj rezultati nad 170 krogov od 200 možnih, doseglo pa ga je prek 30 strelcev od 250 nastopajočih, povedo, kako kvalitetno je bilo tekmovanje.

Naši Anton Zajc, Jože Zaležel (LSL), Karel Kastelic (TRAA), Đimi Đorđević (DSSS), Ivan Svetek in Franc Bolta (TEN) so dosegli izreden rezultat s poprečjem prek 165 krogov, toda to je zadostovalo le za 8. mesto. Majhna razlika krogov pove, kako izenačene so bile ekipe.

Ženske Mirjana Đorđević, Milena Vrkič in Julijana Križman pa so bile še bolj uspešne, saj so s 473 krogi osvojile 2. mesto in si zagotovile nastop v finalu 4. 6. 1977 na dan gradbincev v Mariboru. Želimo jim, da bi bile tudi tam uspešne, saj zaostajajo le en krog za prvoplasirano ekipo Pionir Novo mesto.

REZULTATI:

Moški

1. Konstruktor Maribor	866
2. Beton Zasavje	860
3. Salonit Anhovo	851
4. Stavbar Maribor	840
5. Pionir Novo mesto	836
6. Gradbinec Kranj	832
7. Gradis Ljubljana	830
8. IMP Ljubljana	826
9. Kongrad Dravograd	820
10. Cementarna Trbovlje	818

Nastopilo je 44 ekip.

Ženske

1. Pionir Novo mesto	474
2. IMP Ljubljana	473
3. Izolirka Ljubljana	467
4. Stavbar Maribor	462
5. Gradis Ljubljana	462
6. Ingrad Celje	420
7. Salonit Anhovo	418
8. Gorica Nova Gorica	407
9. Gradnja Postojna	402
10. Beton Zasavje	395

Nastopilo je 20 ekip.

Prve štiri ekipe so se uvrstile v finale, ki bo v Mariboru.

IMP — uspešni tudi na občinskem tekmovanju

Občinskega sindikalnega tekmovanja v VSL (Kranjska gora) in teklih na smučeh (Gozd Martuljk) smo se udeležili tudi mi z dokaj številčno ekipo. Med več kot 500 udeleženci v več starostnih kategorijah so naši zasedli zelo visoka mesta. Tokrat so bili boljši del ekipe tekači, saj so ekipno zasedli moški drugo mesto, ženska ekipa pa tretje mesto, med posamezniki pa dve prvi mesti. Pa tudi

v veleslalomu uspeh moške ekipe — drugo mesto, ženske ekipe nismo imeli popolne, za popolno ekipo Slovenija ceste predstavlja lep uspeh. Setnikarjeva pa je v svoji kategoriji dosegla prvo mesto.

Uvrstitve naših:

VSL — ženske

Kat. A

7. Andreja Kordin

Kat. C

1. Veselka Setnikar

VSL — moški

Kat. A

11. Andrej Dolničar
17. Jože Širaj

Kat. B

2. Miha Šmuc
9. Tomo Lovrenčič
14. Franc Žakelj

Kat. C

2. Alojz Štrucelj
11. Peter Močnik
24. Sašo Šiler

Kat. D

2. Jože Naglič
27. Janez Grčar
21. Milan Krajc
26. Marinko Janez

Teki

Ženske

Kat. A

5. Marija Mlakar
6. Andreja Kordin
9. Ida Pušaver

Kat. B

5. Marija Jelačič

Moški

Kat. A

1. Emil Grad
17. Miha Šmuc
26. Andrej Dolničar

Kat. B

3. Anton Oven
10. Boris Stermenski
16. Boris Kobal
23. Ivan Zoretič
32. Anton Lah

Kategorizirani

1. Pavel Dornik

Ekipno

Teki ženske

1. Zbor občanov
2. Slovenija ceste
3. IMP
itd.

Teki moški

1. KS Dol
2. IMP
3. Avtocommerce
4. Slovenija ceste
5. Obnova
itd.

VSL — moški

1. Slovenija ceste
2. IMP
3. Delo
4. Iskra
5. LUZ

Kegljanje v Murški Soboti

V organizaciji TOZD Blisk Murska Sobota in pod pokroviteljstvom direktorja tov. Kolmaniča je bilo izvedeno tekmovanje v kegljanju med TOZD IMP. Na kegljišču motela Čarda v Martjancih pri Murški Soboti se je zbralo rekordno število naših kegljavk in kegljačev. Nastopilo je 14 žensk in več kot 70 moških iz 17 TOZD. Ob otvoritvi je direktor TOZD pozdravil navzoče, se zahvalil za zaupanje in jim zaželel čimveč športnega uspeha. Tekmovanje je potekalo nemoteno in zelo napeto, saj se do zadnjega nastopa ni vedelo, katera TOZD bo najuspešnejša. Rezultat kegljačev TOZD OV je dal slutiti, da je nedosegljiv, toda zelo uspešni domačini so bili za las srečnejši in so z odličnimi 1639 podrtimi keglji zasluženo osvojili prvo mesto. Tudi rezultati drugih TOZD so dosti dobri, saj vemo, da je to uspeh le rekreativnega kegljanja.

Zelo pohvalno je treba oceniti nastop žensk, saj so dokazale z udeležbo in rezultati, da se kegljanje vnaša tudi v njihovo rekreacijo.

Še pohvala za organizatorje — člane TOZD

Blisk — saj so s svojim delom in željo, da bi zadovoljili vse člane tako številne udeležbe, vsestransko uspeli. Vsi skupaj pa smo preživeli zelo lep dan, kakršnih si še želimo med delavci IMP.

Na koncu tekmovanja je organizator razglasil rezultate, predstavnik konference OOS IMP pa je podelil diplome in pokal.

REZULTATI

1. Panonija	1639
(Županek 421, Novak 360, Zelko 413, Drvarič 445)	
2. OV	1628
(Pozvek 404, Šikajovič 457, Dolničar 371, Remih 396)	
3. TRAA	1574
(Pate 399, Golobič 432, Kovač 348, Škrajnc 395)	
4. PM	1562
(Kotar 359, Baruca 397, Štrus 369, Kumar 437)	
5. PMI	1553
(Žirovnik 386, Fujs 364, Vidmajer 411, Nerat 392)	
6. SKIP	1545
(Češnovar 368, Bremec 358, Dolinar 416, Bizjak 403)	
7. TEN	1519
(Zvonar 364, Šubic 364, Kavčič 378, Oven 413)	
8. Blisk	1513
(Lanšček 385, Mesarič 398, Barič 356, Cifer 374)	
9. Klima	1474
(Francej 349, Šturm 380, Jager 321, Rihter 424)	
10. Elko	1473
(Valent 393, Erjavec 368, Mlakar 336, Ferk 376)	
11. PB	1395
(Vasič 295, Benca 386, Jesenšek 332, Maček 382)	
12. Dvigalo	1383
(Dečman 355, Klobčaver 341, Butala 300, Mlekuš 387)	
13. EM	1355
(Širaj 323, Lah 365, Krevs 299, Cvah-te 368)	
14. LSL	1351
(Duša 297, Vodenšek 355, Godec S. 326, Godec M. 373)	
15. ZST	1338
(Centa 323, Jesih 354, Gubič 319, Dominič 342)	
16. DSSS	1294
(Čušin 292, Bernetič 324, Rogelj 319, Jamčič 359)	
17. DS	375
(Štrukelj 375)	

REZULTATI — ženske

1. Nevenka Hrs	DSSS	187
2. Fani Heraver	TEN	176
3. Dragica Gomboc	Panonija	171
4. Ivanka Korošec	OV	170
5. Zdenka Podgoršek	TRAA	164
6. Julija Križman	PM	162
7. Anica Obrekar	PM	157
8. Vera Nusdorfer	PM	156
9. Lavra Gregorič	PM	156
10. Marjeta Dikavčič	PMI	153
11. Vera Bernetič	EM	150
12. Kristina Lazarevski	Klima	142
13. Tatjana Strmljan	TEN	141
14. Minka Ločnikar	TEN	135
itd.		

Š A H - ŠIG 77 - Š A H

REZULTATI TEKMOVANJA NA ŠIG 77 V ŠAHU - FINALE

Kočevje, 27.2.1977

	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	T	K
1.	Ingrad Celje	///	4½	3	5½	5	5	5½	4	5	6	43½	1
2.	ZRMK Ljubljana	1½	///	3	6	3½	3½	6	2½	5	5	36	2
3.	Konstruktor Maribor	3	3	///	3½	3½	4	3½	3½	3	5	32	3
4.	Gradis Ljubljana	½	0	2½	///	5	4½	3	3	2½	4½	25½	4
5.	IMP Ljubljana	1	2½	2½	1	///	4	3½	5	4	2½	25	5
6.	Slovenija ceste Ljubljana	1	2½	2	1½	2	///	4½	3½	3	2½	23½	6
7.	Pionir Novo mesto	½	0	2½	3	2½	1½	///	5	4	4	23	7
8.	Zidar Kočevje	2	3½	2½	3	1	2½	1	///	2	4	21½	8
9.	SGP Grosuplje	1	1	3	3½	2	3	2	4	///	2	21½	8
10.	Vegrad Velenje	0	1	1	1½	3½	3½	2	2	4	///	18½	10

● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77 ● ŠIG 77

ŠAH

se začela tudi tekmovanja letnih ŠIG 77. Nastopilo je 42 ekip s 6 igralci v predtekmovanju, v finale pa sta se uvrstili po dve prvoplasirani ekipi iz vsake skupine, med njimi tudi naša. Anton Pelko, Boris Skok, Venčeslav Mišček, Ljubomir Puškaš, Anton Pliberšek, Janez Bizjak in Franc Dolničar ter Edo Kržišnik so v predtekmovanju po ogorčenih igrah zasedli drugo mesto v skupini, za ekipo Konstruktorja in so v finalu dokazali, da je uspeh zaslužen. Dosegli so odlično peto mesto, z malo več sreče pa bi bili lahko četrti, kar bi jim omogočilo nastop v finalu ŠIG 77 v Mariboru. Vseeno pa zaslužijo čestitke in pohvalo za doseženi uspeh.

S tekmovanjem v šahu, ki je bilo izvedeno 27. 2. 1977 v Kočevju v organizaciji SGP Zidar Kočevje in tehnični izvedbi šahovskega kluba Kočevje, so

	M	1	2	3	4	5	6	7		Točke	M
1.	Konstruktor Maribor	///	3	5	4	5½	6	6		29½	1
2.	IMP Ljubljana	3	///	3	5	5½	5½	5½		27½	2
3.	Cevovod Maribor	1	3	///	2½	1	4½	3		15	5
4.	Hidromontaža Maribor	2	1	3½	///	4½	6	6		23	3
5.	Obnova Ljubljana	½	½	5	1½	///	4½	3½		15½	4
6.	Radlje ob Dravi	0	½	1½	0	1½	///	4½		6	7
7.	Termika Ljubljana	0	½	3	0	2½	1½	///		7½	6

● ZIMSKO ŠPORTNE IGRE GRADBINCEV ● ZIMSKO ŠPORTNE IGRE GRADBINCEV ● ZIMSKO

ZASLUŽENO DRUGI

Od 24. do 26. februarja so bile v Kranjski gori 15. športne igre gradbincev Slovenije. Udeležilo se jih je 84 gradbenih delovnih organizacij iz vse Slovenije. Skupno število nastopajočih je bilo tudi rekordno — 1223 tekmovalcev je startalo v petek in soboto. Letošnje zimske športne igre so bile povezane z dvema jubilejema. Bile so petnajste po vrsti, organizator SGP Slovenija ceste pa letos slavi tridesetletnico obstoja. Kljub rekordni udeležbi in izredno slabemu vremenu v petek so organizatorji delo odlično opravili.

Naša reprezentanca je dobro opravila svojo nalogo. Branili in obranili smo drugo mesto, a uspeli smo celo zmanjšati razliko točk v primerjavi z lanskim letom. Kot

lani so tudi letos slavili Jeseničani, ki so sedaj člani SGP Gradbinca iz Kranja (jeseniška Sava in GP Projekt iz Kranja sta se združila) in so tako okrepjeni bili še večji favoriti.

Petkovo tekmovalstvo v veleslalomu je nekoliko pokvarilo izredno slabo vreme, saj je deževalo kot za stavo, bolj naklonjeno vreme pa je bilo v soboto, ko so se pomerili tekači.

O priljubljenosti zimskih športov med gradbinci govori velika udeležba, o kvaliteti tekem pa nastop nekaterih sedanjih in pa nekdanjih aktivnih tekmovalcev in celo članov državne reprezentance. Pohvalno je tudi to, da se je tekmovalstvo končalo brez najmanjše poškodbe.

Letos je bil prvič tek teritorialne obrambe, ki tokrat še ni veljal za uradno uvrstitev, bo pa odslej. Tako so gradbinci obogatili svoj tekmovalni program tudi z elementi splošnega ljudskega odpora, s čimer so igre seveda pridobile na svojem pomenu.

Srečanju gradbincev so prisostvovali številni ugledni gostje, med njimi Ivan Maček-Matija, član sveta federacije; Janez Barborič, Livijo Jakomin, predstavniki sindikatov iz sosednje Avstrije in drugi.

ZAKAJ TAKO?

Za nami so zimske športne igre gradbenih delavcev Slovenije. Z uspehi naših tekmovalcev smo lahko zadovoljni, saj so se dejansko borili za čimboljši uspeh in uvrstitev naše delovne organizacije združenega dela. Letošnje zimske športne igre gradbenih delavcev Slovenije so bile tako kot po udeležbi in kvaliteti rekordne, saj je sodelovalo na njih veliko število gradbenih in ostalih delovnih organizacij. Ravno zato je drugo mesto naše delovne organizacije v skupni uvrstitvi še toliko bolj pomembno, posebno pa še zato, ker praznujemo jubilejno, 30. leto delovanja IMP.

Vendar ne moremo mimo dejstva o načinu sestavljanja reprezentance IMP, če jo lahko tako imenujemo. Ne moremo mimo dejstva, da se ravno pri sestavljanju in odločanju, kateri člani športniki kolektiva IMP bodo zastopali barve naše organizacije združenega dela, dogajajo razne nepravilnosti, ki ne morejo biti v ponos kolektivu IMP. Dejstvo je, da zaradi posameznikov, ki so se ne glede na pregledne tekme vključevali v reprezentanco IMP, ljudje, ki se teh tekem niso nikoli udeležili, niti niso sodelovali na preteklih športnih igrah, je le to povzročilo veliko negodovanje v posameznih tozdih.

Skratka, posledica takega delovanja je, da se nekateri priznani športniki (ne samo v smučanju) ne bodo udele-

ževali športnih srečanj v okviru IMP niti v okviru športnih iger gradbincev. Športni referent, konkretno v Idriji je zaradi takih odnosov v preteklosti in sedanjosti prenehal z aktivnim delovanjem, čeprav je s svojim delom v veliko doprinesel k razgibanosti v športnem rekreacijskem delovanju kolektiva.

Menimo, da take odnose na področju športa in rekreacije na nivoju IMP ne moremo več tolerirati, zato bo nujno potrebno poiskati tako ustrezno kadrovske rešitve, kakor tudi sistem dela, ki bo v končni fazi prinesel pravilne odločitve, da ne bo več privilegij in ambicij posameznikov pri sestavljanju reprezentance IMP, v katerikoli športni panogi, ki naj bo kot odnos realnosti športno-rekreativne dejavnosti v okviru IMP.

Nikakor se ne moremo sprijazniti z dejstvom, da so sese priprav za ŠIG udeleževali posamezniki, ki se niso izkazali s svojimi športnimi uspehi na nobenem predtekmovalstvu, niti se ne moremo sprijazniti z dejstvom, da se priprav ne udeležujejo športniki, ki so se s svojo prizadevnostjo uvrstili v prve vrste. Brez pomena in neracionalno je trošenje sredstev delovnega kolektiva, če je izbor in sistem tekmovalstva praktično v pristojnosti posameznikov, da ne rečemo posameznika. S tem člankom ne želimo, kot bo morda kdo mislil, s kritiziranjem zmanjševati prizadevanja podjetja na področju športno-rekreativne dejavnosti, pač pa hočemo s tem opozoriti na probleme, ki jih bo potrebno v najkrajšem času konstruktivno rešiti, jih postaviti v določene meje, ki bodo pospeševale to dejavnost za katero smo vsi, pa še kako zainteresirani. Š.I.

Ing. Jože Naglič (DSSS) prejema diplomu za osvojeno peto mesto v veleslalomu (skupina nad 40 let)

Aleksander Kanelopulos (TOZD TEN) vsako leto doseže boljši uspeh

● ZIMSKO ŠPORTNE IGRE GRADBINECV ● ZIMSKO ŠPORTNE IGRE GRADBINECV ● ZIMSKO

Nam pa se ob ŠIG odpirajo nekatera vprašanja predvsem okrog sestave moštva, ki je že nekaj let skoraj standardno in vedno solidno uvrščeno. Glavni problemi se začno, ko je treba po preglednih tekmah sestaviti ekipo. Pri tem je treba imeti pred očmi dvoje. Ali je pogoj za »vstop v reprezentanco« edino uspeh na preglednih tekmah ali so te tekme samo orientacija. Na drugi strani pa moramo vedeti ali hočemo z ekipo biti v špiči tekmovalstva ali pa se zadovoljiti tudi z drugačno uvrstitvijo (kar bi se gotovo zgodilo) ob tem pa dati možnost, da se pomerijo na ŠIG nove moči. Pred istimi vprašanji bomo verjetno tudi prihodnjo sezono, a bi se veljalo že prej temeljito dogovoriti, ne pa čakati zadnjih dni, ko ni mogoče več veliko narediti.

Bojan Cvajner (TOZD Elektromontaža), zmagovalec prvega teka teritorialne obrambe in drugo mesto med tekači v skupini do 33 let

Rezultati in uvrstitve naših na zimskih ŠIG 77

VSL — ženske	Čas	Točke	17. Mlakar Marija	14:07,72	76,71	10. SGP Kograd Dravograd	1118,79
11. Rusjan Hermina	41,23	92,70	26. Pušaver Ida	15:30,87	63,60	11. Pionir Novo mesto	1107,48
39. Kordin Andreja	45,74	72,26	Nastopilo je 69 tekmovalk				
40. Setnikar Veselka	45,48	71,53	Teki — moški nad 33 let				
53. Frank Breda	48,35	62,04	12. Oven Anton	10:15,05	91,62	PLANINCI TEN	
Nastopilo je 136 tekmovalk			26. Kanelopoulos Sašo	10:54,64	88,86		

VSL — moški nad 40 let			36. Stermenski Boris	11:35,73	73,35
5. Naglič Jože	37,41	97,48	70. Zoretič Ivan	12:56,40	47,45
26. Šiler Sašo	40,80	84,24	Nastopilo je 131 tekmovalcev		
30. Krajc Milan	41,07	81,71	Teki na smučeh — moški do 33 let		
38. Asl Vlado	41,93	76,67	2. Cvajner Bojan	11:03,27	99,36
60. Grčar Janez	43,67	62,80	3. Dornik Pavel	11:40,30	98,97
Nastopilo je 158 tekmovalcev			7. Grad Emil	12:31,20	96,14

VSL — moški od 33 do 40 let			Nastopilo je 155 tekmovalcev			Tako so se priključili množici planincev, katerih kolona se je skoraj nepretrgano vila od Valvazorjevega doma do najvišjega vrha Kravank. Na zadnjem delu poti je bilo pravo zimsko neurje z gosto meglo in ledeno burjo. Take surove pogoje pa je imela tudi jeseniška četa Cankarjevega bataljona, ki je na 10. 12. 1942 prišla v		
6. Puh Ervin	45,14	97,12	Tek teritorialne obrambe					
10. Lovrenčič Tomo	47,31	94,82	1. Cvajner Bojan	IMP	9:57,69			
16. Močnik Peter	48,39	91,37	2. Janša Andrej	Izolirka Ljubljana	10:41,80			
18. Štrucelj Alojz	49,00	90,22	3. Važič Niko	Gradis Ljubljana	10:49,97			
12. Brunšek Verner	1:02,37	36,11	Nastopilo je 47 tekmovalcev					
Nastopilo je 173 tekmovalcev								

VSL — moški do 33 let			REZULTATI EKIPNIH UVRSTITEV		Nemci na samem vrhu Stola. Zato mnogo planincev iz cele Slovenije vsako leto obišče ob obletnici prizorišče bitke. Ljubitelji planin v TEN želijo, da bi bilo v letošnjem letu še dosti takih izletov. Radi bi navdušili tudi čim več članov kolektiva za obiske naših gora. Ta prizadevanja naj bi podprlo še več tekmovalcev.	
					Točk	
10.	Žakelj Franc	47,79	96,88	1.	SGP Gradbincec Kranj	1832,77
27.	Šmuc Miha	50,88	89,54	2.	IMP Ljubljana	1763,43
36.	Lovrenčič Janez	52,65	85,91	3.	GIP Gradis Ljubljana	1706,67
88.	Mikuš Stanko	58,12	64,99	4.	Slovenija ceste Ljubljana	1685,85
	Širaj Jože	odstopil		5.	Kovinar Jesenice	1400,37
Nastopilo je 247 tekmovalcev						

Teki na smučeh — ženske			6. Nivo Celje	1278,41	saj je planinarstvo pomembna zvrst rekreacije.
11. Kordin Andreja	13:18,26	85,44	7. SGP Grosuplje	1269,64	
13. Frank Breda	13:36,22	82,53	8. Tehnik Škofja Loka	1225,28	
			9. Geodetski zavod Ljubljana	1144,34	

PLANINCI TEN na Stolu

Letošnjega spominskega pohoda na Stol so se v soboto, 20. februarja, udeležili tudi planinci člani Tovarne elektronaprav.

Tako so se priključili množici planincev, katerih kolona se je skoraj nepretrgano vila od Valvazorjevega doma do najvišjega vrha Karavank. Na zadnjem delu poti je bilo pravo zimsko neurje z gosto megljo in ledeno burjo. Take surove pogoje pa je imela tudi jeseniška četa Cankarjevega bataljona, ko se je leta 1942 bojevala z Nemci na samem vrhu Stola. Zato mnogo planincev iz cele Slovenije vsako leto obišče ob obletnici prizorišče bitke. Ljubitelji planin v TEN želijo, da bi bilo v letošnjem letu še dosti takih izletov. Radi bi navdušili tudi čim več članov kolektiva za obiske naših gora. Ta prizadevanja naj bi podprlo še vodstvo sindikalne organizacije, saj je planinarstvo pomembna zvrst rekreacije.

R. Z.

Zimske ŠIG 1977 v Kranjski gori

Razglasitev rezultatov
prejeli smo pokal za ekipno
osvojeno 2. mesto

Andreja Kordin (TOZD
Elektromontaža) prvič na
ŠIG uspešna v teku in velesla-
lomu

Del
naše
ekipe